Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

КОШТ НУМАРУ 4 кап.

савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыя—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ял прымаецца—з 9-ці да 3½ гадз.

Нявыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не варачаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА. ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ. ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ.

Зьмена адрасу: іншагародніх—20 к., мясцовых—10 к.

Сьпешныя на 50 проц. даражэй. Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. налогу.

Публікацыі ЗАГС'—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, ва ўсіх аддзяленьнях Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. кантарах.

АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

8-мы ГОД ВЫДАНЬНЯ. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 142 (2034) Нядзеля, 26-га чэрвеня 1927 г.

Самая важная задача.

(Артыкул члена ВЦКІ т. Багуцкага).

[illegible]

Барацьба за адзінства рэвалюцыйных сіл, у абставінах узмоцненай падрыхтоўкі да імпэрыялістычнай вайны, патрабуе ад усіх кампартый сур'ёзнага напружаньня сіл. Цяжкасьці, якія стаяць на шляху ў барацьбе за адзіны рэвалюцыйны фронт, тлумачацца тым, што ўвесь капіталістычны сьвет, і зьвязаныя з ім правадыры II-га Інтэрнацыяналу будуць пастаўшчыкамі рабочых і сялян на страшэнную бойню і будуць з усёй рашучасьцю змагацца проці адзінага фронту.

Правадыры II-га Інтэрнацыяналу былі і будуць катамі рабочае клясы.

Каб перамагчы буржуазею, міжнародны пралетарыят павінен парваць з сацыял-згоднікамі. Задача кампартый—уцягваць у барацьбу шырокія рабочыя масы за адзіны фронт проці вайны. Члены партый павінны ўсьвядоміць, што небясьпека вайны становіцца рэ- [illegible] ...здрадніцкай ролі сацыял-згоднікаў. Задача наша складаецца з таго, каб упарта выкрываць козьні імпэрыялістаў, каб іх пляны не маглі застаць рабочую клясу зьнянацку.

Мы павінны падрыхтаваць рабочую клясу да адказу на вайну імпэрыялістычную—вайной грамадзянскай. Для таго, каб дамагчыся вынікаў, неабходна высунуць лёзунг адзінага фронту зьнізу. Па заводах змагацца за фабрычныя камітэты, ствараць ячэйкі, фракцыі, будаваць свае арганізацыі на вёсцы, у арміі. Выяўляць актыўнасьць мас у штодзённай працы, у вулічных дэманстрацыях, забастоўках.

Заснаваньне адзінага фронту—гэта самая неадкладная задача кампартый. Праводзячы паступовую палітыку адзінага фронту, кампартыі бліжэй падыдуць да мас і ўзмацняць сваё кіраўніцтва масавай барацьбой.

ДЭМАНСТРАЦЫЯ РАБОЧЫХ КАЛЯ ВАРШАЎСКАГА МАГІСТРАТУ.

Адказ варшаўскага пралетарыяту на скасаваньне камуністычнага сьпісу.

ВАРШАВА, 24-VI. Старшынёю муніцыпальнае рады выбран меншавік Яваройскі. Пасады таварышоў старшыні падзялілі між сабой ППС, пілсудчыкі і яўрэйскі блёк.

У часе пасяджэньня рады да яе пачалі падыходзіць рабочыя, арганізаваўшыя перад радай дэманстрацыю. Дэманстранты былі разагнаны паліцыяй. У выніку некалькі дзесяткаў параненых, пабітых і арыштаваных.

Частка дэманстрантаў ізноў зышлася перад будынкам ангельскага пасольства, дзе зноў іх распыліла паліцыя.

Патэк ня едзе ў Варшаву.

ВАРШАВА, 24-VI. Польскі друк, грунтуючыся на аўтарытэтных крыніцах, паведамляе, што чуткі аб прыезьдзе ў Варшаву польскага пасланьніка Патэка беспадстаўны. Водлуг слоў газэт, міністэрства замежных спраў нічога ня ведае аб намеры Патэка прыехаць у бліжэйшы час.

Грунтуючыся на гэтых данных, газэты заяўляюць, што напружаныя адносіны між Польшчай і СССР зьмякчыліся. Учора адбылася нарада з удзелам Пілсудзкага і Залескага. Абгаворвалася пытаньне аб польска-савецкіх адносінах. Паводле паведамленьня друку, пастаноўлена вярнуцца да гэтага пытаньня пасьля канца ўрачыстасьцяў, арганізуемых у нядзелю і панядзелак у зьвязку з прывозам праху польскага паэты Славацкага з Парыжу ў Варшаву.

Магчымасьць англа-японскае Антанты.

Спробы Англіі ўцягнуць Японію ў супроцьсавецкае кола.

ТОКІЁ, 24-6. «Ніці-Ніці» у перадавым, спасылаючыся на шмат артыкулаў у ангельскім друку, падкрэсьлівае, што існуе вэрсія аб магчымасьці аднаўленьня англа-японскага саюзу.

«Мы не баімся супрацоўніцтва з Англіяй—піша газэта—але баімся быць моцна ўцягнутымі ў гэтае супрацоўніцтва. Разрыў з Расеяй прымусіў Англію супрацоўнічаць з Японіяй на Ўсходзе. Перад адчыненьнем канфэрэнцыі па разброеньні адбылася сакрэтная канфэрэнцыя з удзелам Японіі, Англіі Італіі і Нямеччыны. (Газэта мае на ўвазе нарады, якія былі ў часе сэсіі рады Лігі Нацый) На гэтай канфэрэнцыі Англія спрабавала стварыць адзіны фронт проці Расеі. Мы ня ведаем, якую пазіцыю заняла Японія на гэтай канфэрэнцыі, але Англія адчувае патрэбу на Ўсходзе ў такой-жа зброі, якую яна мае ў Эўропе. Натуральна ўзьнікае таму дапушчэньне, што на канфэрэнцыі 3-х аб разброеньні Англія будзе спрабаваць падтрымаць Японію, не закранаючы Злучаных Штатаў, каб зрабіць першы крок на шляху да стварэньня англа-японскае Антанты».

Востры канфлікт на токійскіх тэкстыльных прадпрыёмствах.

ТОКІЁ, 24-6. Забастоўка на фабрыках японскае тэкстыльнае кампаніі абвастраецца. 2.500 работніц замкнуты прадпрыёмцамі на замок у інтэрнаце пры фабрыцы. Рэшта работніц колькасьцю каля 1.000, арганізуюць на вуліцах Токіё дэманстрацыі і распаўсюджваюць лістоўкі, зьмяшчаючы патрабаваньне вызваліць фактычна арыштаваных работніц. Прадпрыёмцы абвясьцілі лёкаут і катэгарычна адмовіліся дазволіць занятым у іх на прадпрыёмствах рабочым быць сябрамі прафсаюзаў.

Нятрывалае становішча Англіі ў Ірляндыі.

ЛЁНДАН, 24-6. У дзень адчыненьня новага ірляндзкага парляманту ў Дубліне, Дэвалера разам з 44 дэпутатамі, належачымі да кіруемае ім партыі, зьявіўся ў парлямант, але ня быў дапушчан у залю пасяджэньняў, бо адмовіўся прысягаць на вернасьць ангельскаму каралю. Дэвалера і яго прыхільнікі пакінулі будынак парляманту і выступалі з прамовамі на дэманстрацыі, наладжанай у памяшканьні цэнтральнае арганізацыі рэспубліканцаў.

Кіраўнікам ураду перавыбран Касгрэў.

Выдача суду Кашэна—незаконны акт.

Пастанова аб выдачы фактычна ўхвалена меншасьцю.

ПАРЫЖ, 24-VI. **Нікчэмная большасьць усяго ў два галасы, якімі была вырашана ў палаце выдача Кашэна, моцна непакоіць парляманцкія колы. 4 дэпутаты, адсутнічаўшыя ў часе галасаваньня, за якіх галасавалі даверавыя асобы, заявілі сёньня, што падалі-б свой голас за рэзалюцыю Уры.**

Такім чынам, пастанова аб выдачы Кашэна судовай уладзе фактычна ўхвалена меншасьцю.

Сацыялісты зьбіраюць подпісы дэпутатаў пад лістом да Думэрга з просьбай **амніставаць усіх засуджаных за злачынствы па справах друку.**

ВЯЛІКІ ПАЖАР У СТАЛІЦЫ МАНГОЛІІ.

УЛАН-БАТОР, 24-6. У гандлёвай частцы Улан-Батора выбухнуў пажар, зьнішчыўшы каля 50 крам. У часе пажару распачаўся рабунак крам, у якім бралі ўдзел ламы. Рабаўнікі затрыманы міліцыяй.

Пажар зьліквідаваны пры дапамозе войск каманды паўнамоцнага прадстаўніцтва СССР і супрацоўнікаў іншых савецкіх арганізацый.

Страты дасягаюць вялізнае лічбы.

УЛАН-БАТОР, 23-6. Водлуг папярэдніх падлікаў, страты толькі адных кітайскіх купцоў ад пажару, выбухнуўшага ўчора ў гандлёвай частцы Улан-Батору, складае 5 млн. рублёў. Маемасьць і тавары кітайскіх купцоў, загінуўшыя ад пажару, ня былі застрахаваны.

ФЫНЬ-ЮЙ-СЯН ІДЗЕ НА ЗГАВОР З НАНКІНАМ.

ЧУЖАЗЕМНАЯ ПРЭСА ПАВЕДАМЛЯЕ АБ ПОЎНАЙ ЗДРАДЗЕ ФЫНЬ-ЮЙ-СЯНА РЭВАЛЮЦЫІ. МАСАВЫЯ ВЫСТУПЛЕНЬНІ Ў ФУЧЖОУ, ЧЭНЧЖОУ І КАНТОНЕ ПРОЦІ НАНКІНСКАГА ЎРАДУ.

Спатканьне Фыня з Чанам у Сюйчжоу.

ХАНЬКОЎ, 22-6. (Затрымана кітайскім тэлеграфам). **Водлуг паведамленьняў друку з крыніц, заслугоўваючых давер'я, Фынь-Юй-Сян паехаў у Сюйчжоу на нараду з Чан-Кай-Шы.**

Згода Фыня з Нанкіным аб супольнай дзейнасьці.

Магчыма падначаленьне Чан-Кай-Шы Фынь-Юй-Сяну.

ШАНХАЙ, 25-6. Кітайскі друк зьмяшчае тэлеграму, пасланую нібыта Фынь-Юй-Сянам у Ханькоў, без тлумачэньняў. Толькі «Сін-Ван-Бао» зазначае, што вынікі канфэрэнцыі ў Сюйчжоу здавальняючыя, бо яна вырашыла як вайсковыя, так і палітычныя пытаньні.

Нанкінскае агенцтва «Гомін» перадае, што ў выніку спатканьня між Фынь-Юй-Сянам і Чан-Кай-Шы была паслана тэлеграма мэру Шанхаю, падпісаная Фынь-Юй-Сянам і Чан-Кай-Шы. У тэлеграме няма ні слова ні пра камуністаў, ні пра Ухан, ні пра Бародзінага. У пачатку тэлеграмы зазначана: «Барацьба, распачатая Сун-Ят-Сэнам, набліжаецца да канца. Сучасны момант, калі войска рыхтуе рашучую бойку на Хэнань-Шандуньскай граніцы, зьяўляецца надзвычайна важным.

3 гэтае прычыны абвяшчаецца: 1) Мы, Чан і Фынь, супольна з салдатамі і камандным складам арміі, зьяўляемся прыхільнікамі трох прынцыпаў Сун-Ят-Сэна;

2) мы будзем змагацца за іх да канца;

3) мы ўжывём усе магчымыя захады, каб выгнаць імпэрыялістаў з Кітаю і давесьці нацыянальную рэвалюцыю да канца».

Агенцтва «Го-Мін», шчыльна зьвязанае з нанкінскім міністэрствам замежных спраў, ацэньвае гэтую тэлеграму, як паказчык поўнае згоды між Фынь-Юй-Сянам і Чан-Кай-Шы.

Амэрыканскі штотыднёвік у Шанхаі «Чайна Уіклі Рэв'ю» піша: «Вельмі магчыма, што Фынь-Юй-Сян разглядае сябе, як частку і, сапраўды, як рашучую частку ўханскага ўраду. Што-ж датычыць дачыненьня войска Фынь-Юй-Сяна да Чан-Кай-Шы, дык там, як відаць, лічаць, што Чан-Кай-Шы не павінен быць звольнен, але што ён падначаліцца, калі ўбачыць, што большасьць гаміндануўскага войска ідзе з Уханам. Зразумела, што Фынь-Юй-Сян ня думае змагацца з Чан-Кай-Шы, а зробіць спробу дамагчыся некаторае формы супрацоўніцтва, якая можа азначаць зварот Чан-Кай-Шы.

Шанхайская камісія прыдушэньня заваёў рэвалюцыі.

ШАНХАЙ, 23-VI. Гэтымі днямі муніцыпальная рада чужаземнага кварталу Шанхаю заснавала спэцыяльную камісію «для стварэньня прынцыпоўскае атмасфэры і супрацоўніцтва між чужаземцамі і кітайскім жыхарствам Шанхаю». Членам камісіі назначан, між іншым, вядомы рэакцыянэр Сімпсон, які ўвесь час патрабуе прыдушэньня кітайскага нацыянальнага руху пры дапамозе зброі.

Камісія знаходзіцца на ўтрыманьні ангельскіх гандлёва-прамысловых колаў.

Чужаземцы варочаюцца ў Ханькоў.

ПЕКІН, 23-VI. Каля 100 японскіх падданых вярнулася ў Ханькоў, адкуль яны нядаўна эвакуаваліся. Становішча ў Ханькоў ўстойчывае.

Паведамленьні чужаземных карэспандэнтаў.

ШАНХАЙ. «Чайна Кур'ер» абвяшчае паведамленьне карэспандэнта «Чыкага Трыбун» пра спатканьне Фынь-Юй-Сяна з Чан-Кай-Шы ў Сюйчжоу. Паведамленьне зьмяшчае тэкст тэлеграмы, пасланай Фынь-Юй-Сянам у Ханькоу пасьля нарады з Чан-Кай-Шы.

Карэспандэнт завярае, што копія гэтае тэлеграмы атрымана ім ад Чан-Кай-Шы.

У тэлеграме, на імя Ван-Сін-Вея і Тан-Шэн-Чы гаворыцца: «Радыкальныя элемэнты ўпатайкі ўвайшлі ў партыю, з мэтаю захапіць уладу над нацыянальным рухам, наперакор пастановам вышэйшае партыйнае інстанцыі.

Нядаўна я гутарыў з таварышам з Нанкіна і рашыў, што неабходна ўжыць наступныя сродкі: Бародзін, які ўжо падаўся ў адстаўку, павінен вярнуцца ў свой край неадкладна; членам выканаўчага камітэту нацыянальнага ўраду, якія пажадаюць выехаць заграніцу для адпачынку, выезд павінен быць дазволен; рэшта можа далучыцца да нанкінскага ўраду. Гэта адзіная магчымая пастанова. Нанкінскія таварышы прывітаюць гэтыя прапановы. Пажадана, каб вы ўхвалілі пастанову неадкладна».

Карэспандэнт «Нью-Ёрк Таймс» пацьвярджае пасылку Фынь-Юй-Сянам тэлеграмы ў Ханькоу. У інтэрв'ю з гэтым карэспандэнтам. Фынь-Юй-Сян заявіў, што ён не за камуністаў і не падначальваецца ўплыву Масквы. «Камуністычная партыя,—сказаў Фынь-Юй-Сян, мае права браць удзел у нацыянальнай рэвалюцыі, згодна прынцыпаў Сун-Ят-Сэна, але лічачыся з іншымі інтарэсамі Кітаю».

У канцы Фынь-Юй-Сян заверыў, што Ухан і Нанкін аб'ядноюцца, і заявіў, што Ен-Сі-Шан супрацоўнічае з імі.

Увага: Паведамленьняў з надзейных крыніц, якія пацьвярджалі-б гэтыя весткі, няма.

Нацыянальнае войска фарсавала р. Жоўтую.

НЬЮ-ЁРК, 25-6. Шанхайскі карэспандэнт «Асашыэйтэд Прэс» паведамляе, што, водлуг чутак, нацыянальнае войска перайшло праз рэчку Жоўтую на паўночным усходзе правінцыі Хэнань і ўвайшло ў правінцыю Чжылі.

РОСТ АБУРЭНЬНЯ ПРОЦІ НАНКІНСКАГА ЎРАДУ.

ШАНХАЙ, 23-VI. Пры зборы падаткаў з гандлёвых прадпрыёмстваў у Фучжоу (галоўны горад правінцыі Фуцьзян) забіты ўласьнік гандлёвага прадпрыёмства. У знак пратэсту зачыніліся ўсе гандлёвыя прадпрыёмствы гораду. Прадстаўнікі бастуючых прадпрыёмстваў высунулі шмат патрабаваньняў, у тым ліку пакараньне сьмерцю начальніка падатковае ўправы.

Нядаўна ў Чэнжоу адбылося выступленьне проці нанкінскага ўраду, у якім браў удзел гарнізон. Начальнік гарнізону тэлеграфна затрабаваў усе войскі, пасланыя для барацьбы з антыўрадавымі выступленьнямі на ўсходзе правінцыі Гуаньдунь. З прыходам іх парадак у горадзе быў аднаўлен.

16-га чэрвеня ў Кантоне адбылася буйная дэманстрацыя рабочых саюзаў з прычыны забойства паліцыяй аднаго рабочага. Абставіны забойства яшчэ ня высьветлены. Дэманстранты прынесьлі па горадзе труп забітага рабочага, спыняючыся перад урадавымі ўстановамі. Каля будынку аддзелу працы дэманстранты разьвесілі плякаты з наступнымі надпісамі: „Паліцыя і аддзел працы больш суровыя і безчалавечныя, чымся чужаземныя імпэрыялісты». У зьвязку з гэтым забойствам, рабочыя саюзы Кантону высунулі шмат патрабаваньняў.

У правінцыі Чжэцьзян адкрыта гавораць аб адлучэньні ад Нанкіна і далучэньні да ўханскага ўраду.

„НЯМЕЦКІ ІМПЭРЫЯЛІЗМ МОЖА БЫЦЬ КУПЛЕН АНГЛІЯЙ“.

ЧЭМБЭРЛЕНУ ПРЫДЗЕЦЦА ВАЯВАЦЬ НЯ ТОЛЬКІ З СССР, АЛЕ З МІЛЬЁНАМІ РАБОЧЫХ УСЯГО СЬВЕТУ.

БЭРЛІН, 23-6. Выступіўшы ў спрэчках па замежнай палітыцы камуніст Штэкер заявіў: «Калі ў Жэневе не ўдалося стварыць ваеннага фронту, дык гэта тлумачыцца толькі тым, што не згадзіліся ў цане. А староньні нажым на ўрад пасьля забойства Войкава ў напрамку ўступак Польшчы, нацкоўваньне, узьнятае пасьля маскоўскіх растрэлаў, кампанія проці Камінтэрну—усё гэта паказвае, што стварэньне адзінага маральнага фронту ўсё-ж робіць посьпехі. Ваганьні нацыяналістаў наглядна паказваюць неоімпэрыялістычныя тэндэнцыі нямецкае буржуазеі, прычым мы бачым адзіны фронт ад меншавікоў да нацыяналістаў».

У канцы Штэкер заявіў, што ў выпадку вайны Чэмбэрлену трэба будзе змагацца ня толькі проці СССР, але і проці мільёнаў сьвядомых рабочых, і падаў словы Лібкнэхта: «Барацьба проці вайны азначае вайну проці ўласнае буржуазеі».

ШТРЭЗЭМАН АПРАЎДВАЕЦЦА.

БЭРЛІН, 24-VI. З трох пададзеных запытаньняў Штрэзэман выбраў запытаньне камуністычнага дэпутата Штэкера ў якасьці выходнага пункту для сваёй прамовы. Штрэзэман пачаў з зазначэньня, што завярэньне аб антысавецкай устаноўцы нямецкае замежнае палітыкі пярэчыць апошнім заявам «Известий» Тым ня менш, значэньне закранутай тэмы дае яму повад для вычэрпваючых заяў.

* * *

БЭРЛІН, 24-6. Усе буржуазныя газэты, за выключэньнем газэт Гутэнберга, ухваляючы абгаварваюць учарайшую прамову Штрэзэмана. Сацыял-дэмакратычны друк таксама ўхваляе заяву Штрэзэмана.

Камуністычная «Ротэ Фанэ» заяўляе, што адказам на заяву ўраду павінна быць: аб'яднаньне працоўных мас Нямеччыны для рашучае барацьбы проці «ураду вайны і голаду», у мэтах скасаваньня яго.

КАМФРАКЦЫЯ ПАДАЛА ВОТУМ НЕДАВЕР'Я УРАДУ.

БЭРЛІН, 25-6. Агенцтва Вольфа паведамляе: „Пасьля сканчэньня спрэчак па замежнай палітыцы рэйхстаг адхіліў пададзены камуністамі вотум недавер'я Штрэзэману галасамі ўсіх урадав. партый, гаспадарчага аб'яднаньня і дэмакратаў проці галасоў камуністаў і тэўтонцаў“.

ПРАДАЖНІЦКАЕ ВЫСТУПЛЕНЬНЕ РУТ ФІШЭР І КОРША.

Рут Фішар назвала сябе рупарам апазіцыі ў УсеКП(б).

БЭРЛІН, 25-VI. 25 чэрвеня ў рэйхстазе скончыліся спрэчкі па замежнай палітыцы. Дэмакрат Бэрнсторф спыніўся, пераважна, на пытаньнях разброеньня і выказаў пажаданьне, каб Савецкі Саюз узяў удзел у канфэрэнцыі аб разброеньні.

Рут Фішар і Корш выступілі, на вялікае задаваленьне буржуазных партый і сацыял-дэмакратаў, з вялікімі прамовамі, накіраванымі проці нямецкае кампартыі і проці УсеКП. Пры гэтым Рут Фішар заявіла, што яна зьяўляецца таксама і рупарам расейскае апазіцыі.

Вотум недавер'я ўраду, пададзены камуністамі, адхілен галасамі ўсіх партый проці камуністаў; сацыял-дэмакраты ўстрымаліся. Прапанова камуністаў аб адмове ўдзельнічаць у камісіі Лігі Нацый па мандатных тэрыторыях адхілена галасамі ўсіх проці камуністаў. Прапанова сацыял-дэмакратаў перадаць гэтае пытаньне ў камісію па замежных справах таксама адхілена.

УМОВЫ ДЗЯРЖАЎ ДЛЯ ЛІКВІДАЦЫІ АЛБАНА-ЮГАСЛАЎСКАГА КАНФЛІКТУ.

ВЕНА, 24-6. Учора пасланьнікі вялікіх дзяржаў у Белградзе ўжывалі калектыўны крок, каб урэгуляваць албана-югаслаўскі канфлікт. Італьянскі пасланьнік Бадрэро ў якасьці старэйшага па рангу, перадаў югаслаўскаму ўраду ноту, зьмяшчаючую прапанову ўрэгуляваць канфлікт з Албаніяй на асновах, выпрацаваных дзяржавамі. У ноце, апроч гэтага, прапануецца даць адпаведнае растлумачэньне да ноты югаслаўскага паверанага ў справах у Тыране, якая зьняважыла албанскі ўрад. Адначасна з тым, як Югаславія дасьць растлумачэньне, Албанія павінна вызваліць Дурашкевіча і на гэтым канфлікт скончыцца.

Югаслаўскае міністэрства замежных спраў абвясьціла паведамленьне, у якім гаворыцца, што Марынковіч паведаміў дзяржавам аб згодзе югаслаўскага ўраду прыняць іх прапанову, каб даказаць спакойны тон Югаславіі і яе жаданьне як мага хутчэй зьліквідаваць канфлікт.

Далей у паведамленьні зазначаецца, што французскаму пасланьніку ў Тыране даручана адначасова з вызваленьнем Дурашкевіча зрабіць адпаведныя зьмены ў ноце, проці якое пярэчыла Албанія. З гэтага моманту Югаславія будзе лічыць зносіны з Албаніяй аднаўленымі.

Канфлікт ліквідаваны.

ВЕНА, 24-VI. З тае прычыны, што Югаславія згадзілася на прапановы дзяржаў, югаслаўскі друк лічыць албана-югаслаўскі канфлікт скасаваным.

БРАТЫЯНУ СКЛАЎ НОВЫ ЎРАД.

Партфэль міністра замежных спраў прапанаваны Тымулеску.

ВЕНА, 24-6. Братыяну прапанаваў партфэль міністра замежных спраў румынскаму паслу ў Лёндане Тытулеску. Тытулеску згадзіўся на прапанову Братыяну.

Нацыянальна-сялянская партыя капітулюе.

ВЕНА, 24-6. Цэнтральны камітэт румынскае нацыянальна-сялянскае партыі пастанавіў удзельнічаць на выбарах, не зважаючы на назначэньне Братыяну прэм'ерам.

АНГЛІЯ ЗРЫВАЕ ЎСЯКІЯ МАГЧЫМАСЬЦІ ГАНДЛЮ З СССР.

Заява т. Хінчука.

ЛЕНІНГРАД, 24-VI. У Ленінград прыехала савецкая гандлёвая дэлегацыя ў Англіі, на чале з гандлёвым прадстаўніком т. Хінчуком.

Наконт прапановы ангельскага ўраду нявыехаўшым супрацоўнікам Аркосу пакінуць Англію, Хінчук заявіў, што гэта пазбаўляе магчымасьці як нас, так і ангельскіх прамыслоўцаў выканаць узаемныя ўгаворы і не адпавядае заяве ангельскага ўраду, што ён ня будзе перашкаджаць нашай камэрцыйнай працы ў Англіі.

У Саюзных Рэспубліках.

СЬВЯТА САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА ПЕРАБУДАВАНЬНЯ ГРУЗІІ.

Сёньня пачынае працаваць ЗАГЭС

МАСКВА, 25-6. Адчыненьне Зема-Аўчальскае гідраэлектрастанцыі адбудзецца 25 чэрвеня.

ПРЫВІТАЛЬНЫЯ ТЭЛЕГРАМЫ З ПРЫЧЫНЫ АДЧЫНЕНЬНЯ ЗАГЭС'а

І ЗАКЛАДКІ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫІ НА РЫЁНЕ.

Рыкаў: «Абедзьве гэтыя падзеі зьяўляюцца непасрэдным вынікам супрацоўніцтва народаў СССР, якія аб'ядналіся на аснове Кастрычнікавае рэвалюцыі, на аснове дыктатуры рабочае клясы. Няхай гэтае працоўнае сьвята будзе парукаю яшчэ большага згуртаваньня народаў СССР і іх новых перамог у гаспадарчым будаўніцтве».

Бухарын: «Савецкая ўлада Грузіі наглядна паказвае ўсяму сьвету, што яна выводзіць свой край на шырокі шлях сацыялістычнага будаўніцтва, ахоўваючы гэтае будаўніцтва ад разных замахаў імпэрыялістаў і іх меншавіцкіх і сацыял-фэдэралістычных агентаў».

Варашылаў: «Асабліва вітаю новую гідрастанцыю таму, што яна выяўляе рост эканамічнае магутнасьці і абараназдольнасьці краю. Будзем будаваць і ўзмацняць нашу прамысловасьць, наперакор злоснаму выцьцю імпэрыялістаў».

Мікаян: «Пасьпешнае сканчэньне ЗАГЭС'у пад кіраўніцтвам уласных інжэнэраў зьяўляецца ня толькі вялічэзным гаспадарчым дасягненьнем працоўных мас Грузіі і ўсяго Савецкага Саюзу, але і вялікім дасягненьнем савецкае тэхнічнае думкі і будаўнічае навукі».

Кржыжаноўскі: «Далучэньне да плянавае гаспадаркі гідраэлектрычнае энэргіі ўвачавідкі паказвае, якім парадкам будаўніцтва сацыялізму выяўляецца ў вялікім падвойным працэсе барацьбы з стыхійнасьцю прыроды і са стыхійнасьцю ў адносінах чалавека да чалавека».

АДКЛАД СЬВЯТКАВАНЬНЯ 10-ае ГАДАВІНЫ УЦСПС.

МАСКВА, 24-6. З тае прычыны, што сьвяткаваньне 10-цігадовага юбілею УЦСПС, назначае на 10-17 ліпеня, супадае з правядзеньнем тыдню абароны СССР, і надаючы асабліва важнае значэньне пасьпешнаму правядзеньню тыдню абароны,—прэзыдыум УЦСПС пастанавіў перанесьці сьвяткаваньне на больш позьні тэрмін і тэлеграфна запрасіў думку мясцовых прафарганізацый аб пажаданым для іх тэрміне правядзеньня юбілею.

ДАНЦЫСКІЯ ЭКАНАМІСТЫ У МАСКВЕ.

МАСКВА. У Маскву прыбыла данцыская эканамічная дэлегацыя.

Савецкія генэратары на «Волхаўстрое».

ЛЕНІНГРАД, 24-6. На «Волхаўстрое» пушчаны ў ход савецкі генэратар № 2. З сёньняшняга дню на «Волхаўстрое» працуе 6 машын: 4 шведзкіх і 2 савецкіх. Савецкія генэратары працуюць досыць здавальняюча.

ЯКУБ КОЛАС.

Нашым ворагам

Яшчэ ня стлеў у полі дрот калючы—
Агідны сьлед зьнішчэньня і вайны;
Яшчэ на могілках буяюць бур'яны,
Дзе тысячы галоў зьляглі ў крывавай бучы;
Яшчэ ня зроўнены накопаныя кручы
І не засеяны аблогі-дзірваны,—
А вы, прыслужнікі драпежнага Ваала,
Зноў вострыце загнутыя дзюбы,
І сьліна пырскае з запененай губы:
Вам трэба кроў—крыві праліта мала,
Ражном у горле вам сябрына наша стала,
Дзе самі ўладары—нядаўныя рабы.
Ну, што-ж? Пускайце ў ход і подкуп і намовы,
Нацкоўвайце сабак пад граканьне варон!
Але вам ня стрымаць тэй вольнасьці разгон
І бег яго няўхільны, паступовы,
Што ў пух і ў прах разьвейвае аковы,
Каб іншы заснаваць парадак і закон.

23-VI 1927 г.

У Заходняй Беларусі.

ЧАКАЕЦЦА НЕЎРАДЖАЙ.

Паводле агалошаных у польскай прэсе паведамленьняў галоўнае статыстычнае ўправы, для Зах. Беларусі сёлетні год будзе дужа цяжкі. Ад благога надвор'я і халадоў стан засеваў к канцу мая месяца шмат палажэў, раўнуючы з папярэднім месяцам. На ўсю Польшчу найгоршых ураджаяў спадзяюцца ў беларускіх ваяводзтвах—Віленскім, Навагрудзкім і Палескім.

НОВЫЯ АРЫШТЫ БЕЛАРУСКІХ ВУЧНЯЎ.

Гэтымі днямі ў Вільні паліцыя арыштавала матурыста Віленскае беларускае гімназіі Хвёдара Ільляшэвіча і вучня 5 кл Багдановіча.

КАМУНІСТЫЧНЫЯ АДОЗВЫ Ў ГОРАДНІ.

З прычыны забойства нашага пасла ў Варшаве т. Войкава ў ноч з 9 на 10 чэрвеня па ўсім горадзе Горадні былі параскіданы камуністычная літаратура-адозвы, а ў некаторых пунктах гораду, як пляц Баторага, вул. Замковая, Пагулянка, былі павывешваны вялікія чырвоныя сьцягі.

ЗДРАДНІКІ АПАЗНАНЫ...

Віленская беларуская газэта „Наша Праўда“ паведамляе: „Група закладчыкаў „Сялянскага Саюзу“, які быў створаны ў Празе Чэскай яшчэ ў 1922 г., выключыла з партыі самачынных павадыроў „Саюзу“ —Рагулю, Ярэміча і Більдзюкевіча».

Падрабязнасьці гэтай цікавай справы газэта абяцае падаць у наступным нумары.

УЗМОЦНІМ АБАРОНУ СССР.

МАСКВА, 25-VI. Прэзыдыум ЦК саюзу горнарабочых СССР вылучыў з сваіх сродкаў 400 тысяч рублёў на пабудову эскадрыльлі «Савецкі гарняк». Усе рэспубліканскія, абласныя і мясцовыя арганізацыі горнарабочых заклікаюцца зрабіць тое самае.

ЦК заклікае ўсіх сяброў саюзу горнарабочых правесьці праз агульныя сходы дабрахвотныя адначасовыя адлікі ў фонд эскадрыльлі. Гэтыя адлікі не павінны перавышаць аднадзённага заработку.

МАСКВА, 25-6. Прэзыдыум УЦСПС адлічвае са зваротных сродкаў УЦСПС 75 тысяч рублёў на пабудову вайсковых самалётаў імя УЦСПС. Апроч таго, прэзыдыум УЦСПС асігноўвае з культфонду 30 тысяч рублёў на набыцьцё дробнакаліберных вінтовак, а таксама зварочваецца да НК гандлю з просьбаю выдаць ліцэнзію на 30 тысяч рублёў на закупку зброі для стралковага спорту саюзаў. Культаддзелу У Ц С П С даручана ўтварыць умовы з адпаведнымі арганізацыямі на закупку зброі, а таксама распрацаваць прапанову на дастаўцы прафарганізацыям дробнакаліберные зброі.

Стыхійныя няшчасьці.

УЛЬЯНАЎСК, 25-6. Над Карсунскім паветам пранеслася моцная бура з градам. Зьнішчана блізка 4-х тысяч дзесяцін засеву. Велічыня градзін дасягала курынага яйца. Ёсьць людзкія ахвяры.

ЧЫТА, 24-6. За 50 кілёмэтраў ад Чыты прайшоў надзвычайна моцны ураган з градам велічынёю больш галубова яйца. Градам забіта 89 галоў бараноў, некалькі кароў, паранена 12 сялян. На ўчастку 10-ці кілёмэтраў выбіты засевы.

СМАЛЕНСК, 24-6. У Дзямідаўскім павеце ў працягу 7-мі гадзін ішоў вялікі лівень. Рэчкі вышлі з берагоў. Зьмыты яравыя засевы.

У Раслаўльскім павеце выпаў град велічынёю з галубова яйцо. У вёсках павыбіваны шыбы. Пацярпелі азімыя і яравыя засевы

АСНОВЫ ПЯЦІГАДОВАГА ПЭРСПЭКТЫЎНАГА ПЛЯНУ РАЗЬВІЦЬЦЯ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ БССР.

ДАКЛАД ТАВ. ГАЛАДЗЕДА НА ПЛЕНУМЕ ЦК КП(б)Б 21-га ЧЭРВЕНЯ 1927 ГОДУ.

Раней, чымся распачаць даклад па сутнасьці, я лічу патрэбным зрабіць некалькі заўваг.

Першае. Даклад аб асновах пяцігадовага пэрспэктыўнага пляну разьвіцьця народнай гаспадаркі БССР будзе мною рабіцца без падрабязных лічбавых даных, бо гэты плян зьяўляецца яшчэ толькі пэрспэктыўнаю наметкаю, якая павінна нас арыентаваць пры далейшай распрацоўцы ўсіх мерапрыемстваў па разьвіцьці асобных галін народнагаспадарчага будаўніцтва. І якраз з гэтае прычыны я лічу неабходным перадаць пленуму ЦК толькі асноўныя лініі разьвіцьця народнай гаспадаркі БССР і ахарактарызаваць тэндэнцыі нашай зводнай пяцігодкі. Апроч таго, падрабязна перадаваць лічбавыя матар'ялы няма патрэбы, бо матар'ял, разданы сябрам ЦК, дае поўную магчымасьць падрабязна азнаёміцца з асобнымі дэталямі пляну, падрабязная-ж перадача лічбавага матар'ялу ў дакладзе патрабавала б шмат часу.

Другое. Падаваемы пяцігадовы плян уважліва распрацоўваўся ў нашых плянавых органах; у распрацоўцы яго ўдзельнічалі самыя буйныя спэцыялісты БССР. Пасьля гэтага плян быў праведзен праз СНК, бюро ЦК і г. д. Такім парадкам пастанова СНК, прыкладзеная да стэнаграмы пасяджэньня СНК, уключае ўжо ўсе папраўкі, пададзеныя у працэсе абмеркаваньня пляну.

Трэцяе. Наша праца па складаньні пэрспэктыўнага пляну разьвіцьця народнай гаспадаркі БССР была ў тым, што мы павінны былі даць заключэньне на пяцігодцы разьвіцьця народнай гаспадаркі ўсяго СССР, распрацаванай Дзяржаўнай Плянавай Камісіяй Саюзу. Пры распрацоўцы матар'ялаў саюзнага Дзяржпляну нам давялося падаць свае прапановы і паказчыкі, якія ў некаторых выпадках разыходзіліся з наметкай Дзяржпляну СССР. Нам давялося абгрунтоўваць нашыя лічбы неабходнымі матар'яламі.

У пастанове СНК па некаторых галінах гаспадаркі БССР перад саюзнымі органамі ўзьнімаецца пытаньне аб неабходнасьці вучоту нашых меркаваньняў, аснаваных на больш падрабязнай распрацоўцы даных, якія ёсьць у нас.

Апроч таго, мы ў працэсе працы спаткаліся яшчэ з тымі варункамі; што даныя Дзяржпляну Саюзу ў дачыненьні да БССР грунтаваліся на даных даўзбуйненай Беларусі бяз Гомельшчыны у той час, як гаспадарка Гомельшчыны, асабліва прамысловасьць яе, займае ў агульнай гаспадарцы БССР досыць значнае месца.

Гэты плян не зьяўляецца яшчэ канчатковым і, тым больш, не зьяўляецца апэрацыйным плянам, бо нам у працягу бліжэйшага часу давядзецца яшчэ ня раз варочацца да гэтага пытаньня і, магчыма, рабіць некаторыя зьмены па меры ўсё большай распрацоўкі пытаньня. Гэта выклікаецца, папершае, тым, што ў далейшым неабходна поўная ўвязка нашых пэрспэктыўных меркаваньняў з меркаваньнямі Дзяржпляну Саюзу і, падругое, далейшая распрацоўка пытаньня ў нас таксама патрабуе шмат якіх удакладненьняў. Трэба сказаць, што і саюзная пяцігодка таксама зьяўляецца пакуль што толькі арыентовачным плянам, уяўляючы з сябе толькі галоўны сыстэматызаваны матар'ял які павінен вызначаць контуры разьвіцьця народнай гаспадаркі СССР. Такім парадкам і саюзным органам давядзецца яшчэ варочацца да гэтага пытаньня і падрабязна яго апрацоўваць.

Некаторая цяжкасьць, з якою мы сустракаемся пры распрацоўцы пляну, заключаецца яшчэ і ў тым, што для нас пяцігодка Саюзу, пададзеная нам на заключэньне, ня можа яшчэ зьяўляцца канчатковаю, у той час, як саюзныя органы, як відаць, будуць разглядаць свой плян ў раёнавым разрэзе для абласьцёў і рэспублік, як больш ці менш канчатковы. Такім парадкам, нашы меркаваньні ў значнай меры залежаць ад тых наметак, якія ўжо зроблены адпаведнымі саюзнымі органамі.

Вось тыя папярэднія заўвагі, якія я лічыў патрэбным зрабіць, раней, чымся распачаць высьвятленьне пытаньня па сутнасьці.

ЗНАЧЭНЬНЕ ПЛЯНУ Ў РАЗЬВІЦЬЦІ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ.

Я лічу неабходным падкрэсьліць, што магчымасьць ажыцьцяўленьня народна-гаспадарчага будаўніцтва, хоцьбы з арыентовачным плянам, пададзеным ў нашай увазе, зьяўляецца вялікім дасягненьнем у справе сацыялістычнага будаўніцтва, вялікім укладам у грамадзкае і гаспадарчае жыцьцё краю. Усім відона, што да гэтага часу, г. зн. у мінулыя гады, мы падыходзілі да гаспадарчага будаўніцтва, грунтуючыся на кантрольных лічбах толькі аднаго гаспадарчага году, прычым ў большасьці выпадкаў меркаю гэтых кантрольных лічбаў гаспадаркі зьяўляліся бюджэтныя даныя, якія у асноўным і вызначалі тэмп разьвіцьця гаспадаркі. Пяцігодка-ж дае нам ужо больш шырокія кругавіды для дзейнасьці ўраду, бо гэта пяцігодка ўжо ўлічвае амаль усе элементы, якія вызначаюць размах і напрамак далейшага гаспадарчага будаўніцтва.

Значэньне пляну для разьвіцьця народнай гаспадаркі вельмі вялікае яшчэ і таму, што мы ўступілі ў паласу больш павольнага росту. Усім вядома, што пэрыяд аднаўленьня праходзіў з досыць высокім тэмпам росту, напрыклад, летась рост прамысловасьці вызначаўся ў 40 проц. Пэрыяд-жа далейшага разьвіцьця нашай гаспадаркі будзе ісьці больш павольным тэмпам і, такім парадкам, правільны вучот і разьмеркаваньне сродкаў, правільны вучот усіх патрэб гаспадаркі, мае рашучае значэньне для будучага разьвіцьця. Плян гэты мае тым больш вялікае значэньне, што мы ўступаем у паласу капітальнага будаўніцтва і рэканструкцыі народнай гаспадаркі.

АСНОЎНЫЯ ЛІНІІ РАЗЬВІЦЬЦЯ НАШАЙ ГАСПАДАРКІ.

Якія асноўныя лініі выказаны ў нашай гаспадарцы?

Першае. Мы раней за ўсё грунтаваліся на тым, каб разьвіцьцё народнай гаспадаркі БССР поўнасьцю ўвязаць з разьвіцьцём гаспадаркі ўсяго Саюзу, у асобку, з суседнімі раёнамі іншых саюзных рэспублік. Апроч таго, лінія плянавых органаў Саюзу, якая складаецца з неабходнасьці гаспадарчага раёнаваньня ўсяго СССР у цэлым, распаўсюджваецца і на БССР.

Другое. Мы ў нашым пляне адбіваем курс на разьвіцьцё індустрыялізацыі БССР, у адпаведнасьці з агульным напрамкам Саюзу.

Некаторыя таварышы лічаць, што слова «індустрыялізацыя» для БССР вельмі «гучна», бо індустрыялізацыя —гэта, па іх думцы, нібы напрамак на разьвіцьцё толькі такой прамысловасьці, якая вырабляе сродкі вытворчасьці, а ва ўмовах БССР такія галіны прамысловасьці ня маюць пэрспэктывы разьвіцьця. Такое разуменьне індустрыялізацыі зьяўляецца памылковым раней за ўсё таму, што БССР, зьяўляючыся часткаю Саюзу, які ўзяў курс на індустрыялізацыю краю, таксама нясе вядомую долю абавязкаў па ажыцьцяўленьні гэтага агульнага курсу, а падругое,—задача пашырэньня прамысловага будаўніцтва ў БССР зьяўляецца таксама неадкладнаю задачаю, якая стаіць перад усёй КП(б)Б і Урадам.

Ці можна разумець формулу індустрыялізацыі так, што павінна разьвівацца тая прамысловасьць, якая вырабляе сродкі вытворчасьці? Не, ня можна. Зразумела, **аснову індустрыялізацыі складае буйная індустрыя, якая вырабляе сродкі вытворчасьці**, але, ажыцьцяўляючы гэты курс, мы павінны аднаčасна разьвіваць і прамысловасьць, якая вырабляе рэчы ўжываньня, бо яна таксама зьяўляецца складным элементам у курсе на індустрыялізацыю. Значыць, не стаўляючы перад сабою задачы шырокага разьвіцьця ў БССР той прамысловасьці, якая вырабляе сродкі вытворчасьці, мы ў той самы час павінны лічыць абсалютна неабходным пашырэньне прамысловага будаўніцтва і, галоўным парадкам, тых галін прамысловасьці, якія вырабляюць рэчы ўжываньня і якія ў першую чаргу павінны базавацца на мясцовай сыравіне, павінны спрыяць індустрыялізацыі сельскай гаспадаркі, перапрацоўваючы сельска-гаспадарчыя прадукты і павялічваючы тым самым таварнасьць у сельскай гаспадарцы БССР.

З гэтае прычыны трэба разумець, што формула індустрыялізацыі можа прыстасоўвацца ня толькі да тых раёнаў Саюзу, дзе будзе разьвівацца прамысловасьць, якая вырабляе сродкі вытворчасьці, але і да тых раёнаў, якія, складаючы агульную сыстэму эканомікі СССР, могуць разьвіваць і прамысловасьць, якая вырабляе рэчы ўжываньня, у выніку чаго будзе ўсё больш забясьпечвацца кіруючая роля прамысловасьці над сельскаю гаспадаркаю, а значыць будзе ўзмацняцца і кіруючая роля пралетарыяту ў адносінах усяго эканамічнага і палітычнага разьвіцьця. Мы-ж лічым, што пашырэньне пралетарскай базы ў БССР зьяўляецца справаю першае патрэбы.

Вось чаму мы лічым, што курс павялічэньня прамысловага будаўніцтва, адбіты ў нашай зводнай пяцігодцы, зьяўляецца правільным курсам, які павінен быць падтрыман усёй КП(б)Б. У сучасны момант прадукцыя прамысловай вытворчасьці ў адносінах да прадукцыі сельскай гаспадаркі ў БССР складае вельмі малы процант.

Вось некаторыя лічбы, якія сьведчаць аб нязначнай удзельнай вазе прамысловасьці ў адносінах сельскай гаспадаркі. У сучасны момант удзельная вага прамысловай прадукцыі ў дачыненьні да сельска-гаспадарчай прадукцыі ў БССР складае толькі 13,3 пр.; да канца-ж пяцігодкі, калі мы здолеем ажыцьцявіць намечанае прамысловае будаўніцтва, удзельная вага прымысловай вытворчасьці павінна будзе ўзрасьці да 22,3 проц. Раўнаючы даныя аб удзельнай вазе асобных галін народнай гаспадаркі ў эканоміцы Савецкага Саюзу, мы бачым, што, згодна пяцігодкі разьвіцьця прамысловасьці ВСНГ СССР, намячаецца павялічэньне ўдзельнай вагі прамысловай прадукцыі да 51,2 проц. замест сучаснай у 43,8 проц. Такім парадкам, вы бачыце, што па БССР рост удзельнай вагі прамысловасьці намячаецца, прыблізна, на 9 проц., а па Саюзу—на 7,4 проц. Інакш кажучы, мы намячаем крыху большы рост, чымся ў Саюзе ў цэлым. Але трэба мець на ўвазе, між БССР і Савецкім Саюзам у цэлым ёсьць вялікая розьніца ў ролі прамысловай вытворчасьці: у той час, калі ва ўсёй эканоміцы СССР прамысловая прадукцыя да сучаснага моманту складае 43,8 проц., у БССР, як я ўжо сказаў, яна дасягае толькі 13,3 пр.

З гэтых лічбаў відно, што БССР да апошняга часу зьяўляецца амаль ня выключна сельска-гаспадарчай краінай. Зразумела, пры такім палажэньні нельга ставіць перад сабою заданьне аб пераводзе ў працягу бліжэйшых гадоў нашай краіны з аграрнай у індустрыяльна-аграрную. Мы павінны ставіць сабе заданьне, каб у пэрспэктыве ўсё-ж набліжацца да таго, каб стаць аграрна-прамысловым краем, у той час як перад Савецкім Саюзам у цэлым стаіць ужо сёньня, як абавязковая і неадкладная задача—перавесьці гаспадарку і рэарганізаваць яе па тыпу прамыслова-аграрнай гаспадаркі з аграрна-прамысловай, якою яна зьяўляецца зараз.

Цікава падаць тут некаторыя даныя аб суадносінах розных галін гаспадаркі ў іншых капіталістычных краёх. Даныя, якія прыведзены ў дакладзе тав. Гінзбурга, на пасяджэньні плянавага бюро ВСНГ Саюзу, гаворыць, што ў Гэрманіі яшчэ ў 1905 годзе, г. ё., тады, калі яна яшчэ стаяла на шляху індустрыялізацыі і называлася яшчэ аграрна-прамысловым краем, суадносіны прамысловай прадукцыі да прадукцыі сельска-гаспадарчай складалі 2,5:1; у Амэрыцы ў тым-жа годзе прамысловая прадукцыя перавышала сельска-гаспадарчую, прыкладам, у 3 разы. З гэтага можна вывесьці, наколькі яшчэ трудны наш шлях да зьдзейсьненьня лёзунгу пераходу ад аграрна-прамысловай гаспадаркі да прамыслова-аграрнай.

Трэцяя лінія, якую мы выяўляем у нашай пяцігодцы, гэта курс на ўсё большае ўзмацненьне ўдзельнай вагі сацыялістычнага сэктару народнай гаспадаркі.

Мы павінны будзем вызначыць— наколькі правільна ўстаноўлена разьмеркаваньне сродкаў паміж гаспадарчымі і культурнымі галінамі нашага будаўніцтва.

Вось тыя асноўныя групы пытаньняў, якія зьяўляюцца пераважаючымі ў разьвіцьці народнай гаспадаркі БССР, якія падаюцца на абгавор пленуму ЦК і якім павінна быць дадзена адпаведная ацэнка.

ПРАМЫСЛОВАЕ БУДАЎНІЦТВА.

Як канкрэтна выяўлена лінія на пашырэньне прамысловага будаўніцтва? Гэта лінія зазначаецца наступнымі цыфравымі даннымі: на бліжэйшыя пяць год намі намячаюцца капітальныя ўклады ў прамысловасьць у разьмеры 103 міліёны рублёў. Рост валавой прадукцыі цэнзавай прамысловасьці мы праэктуем павялічыць на 125 проц.

Саюзны Дзяржплян вызначыў для нас рост валавай прадукцыі ў 119 проц., сярэдні-ж процант валавой прадукцыі прамысловасьці ў Саюзе вызначаецца, напрыклад, у 79 проц. Розьніца між меркаваньнямі Саюзнага Дзяржпляну і нашымі ў росьце валавой прадукцыі прамысловасьці ня толькі ў тым, што згодна нашай думкі тэмп росту прамысловасьці БССР вызначан Саюзным Дзяржплянам невыстарчальна, але і ў тым, што як я ўжо казаў, Саюзны Дзяржплян выходзіў з разьмераў прамысловасьці да ўзбуйненьня БССР, г. зн. бяз Гомельшчыны.

Падвышэньне таварнасьці ў прамысловасьці (у чырвонны мвылічэньні) мы вызначаем у 74,5 проц.

Чаму мы бяром больш тэмп прамысловага разьвіцьця БССР у параўнаньні з усім Савецкім Саюзам? Папершае, таму, што наша прамысловасьць яшчэ да гэтага часу вельмі слабая, і яе трэба абавязкова ўзмацніць і пашырыць. Пасьля ўкладу ў прамысловасьць вызначаных намі сум, агульная эканоміка краіны значна ўзмацніцца; падругое, мы лічым зусім мэтазгодным выкарыстаньне тых запасаў сыравіны, якія мы маем (лес, сельска-гаспадарчыя, мінэральныя сыравіны і інш.), а таксама шляхоў зносін, якія пры адпаведным іх аднаўленьні і разьвіцьці паставяць БССР у спрыяючыя ўмовы ў сэнсе сувязі з суседнімі саюзнымі рэспублікамі. І вось, як я казаў раней, нам неабходна пашырыць сацыяльныя базы ў БССС, як у пагранічнай рэспубліцы.

Адпаведна да гэтага мы праэктуем, згодна нашага пяцёхгадовага пляну, павялічэньне колькасьці рабочых на 44,2 проц. па усёй цэнзавай прамысловасьці. У прамысловасьці-ж ВСНГБ рост рабочых павінен выявіцца ў 54 проц. Абсалютная колькасьць рабочых павінна ўзрасьці з 30000 да 43000, г. зн. на 13000 чалавек па цэнзавай прамысловасьці ВСНГБ. Сярэдні рост колькасьці рабочых ва ўсім Савецкім Саюзе вызначаецца ў 20 проц. Такім чынам, у нас адносны рост пралетарыяту ўзяты больш, чым па ўсім Саюзе, у два разы.

Гэта тлумачыцца тым, што ў нас мяркуецца некалькі большы тэмп прамысловага разьвіцьця, чымся ў Саюзе цалкам, але галоўным чынам, тым, што ў нас праэктуецца пабудова невялікіх прадпрыемстваў у параўнаньні з тымі, якія намячаюцца ў Савецкім Саюзе, а наогул вядома, што дробныя прадпрыёмствы больш працаёмкія, чым буйныя.

Побач з намечаным курсам на пашырэньне прамысловага будаўніцтва мы ў пяцёхгадовым пляне таксама ставім задачу зьніжэньня сабекошту прамысловай вытворчасьці, якое мяркуем на 17 проц., а таксама зьніжэньне адпускных цэн на 20 проц. Гэтае зьніжэньне думаем правесьці, галоўным чынам, за лік падняцьця прадукцыйнасьці працы, палепшаньня тэхнічнага абсталяваньня прадпрыемстваў, усё большага зьмяншэньня адміністрацыйна-гаспадарчых і накладных выдаткаў і г. д.

Рост заработку ў пяцёхгадовым пляне вызначаецца ў разьмеры 29,6 пр. Прадукцыйнасьць працы праэктуецца да канца пяцёхгадовага пляну, г. зн. 1931 году павялічыць на 56 проц.

Некаторым можа паказацца, што рост прадукцыйнасьці працы вызначан вельмі высокі. Я павінен растлумачыць, што гэты рост вызначаецца ня толькі ў выніку напружанасьці мускульнай сілы рабочых, але, галоўным чынам, у выніку палепшаньня арганізацыі працы на вытворчасьці, палепшаньня тэхнічнага абсталяваньня прадпрыемстваў, рацыяналізацыі ўсёй прамысловасьці, а таксама ў зьвязку з тым, што мы думаем пабудову новых прадпрыемстваў абавязкова абсталяваць найбольш новымі тэхнічнымі дасягненьнямі. Увесь гэты комплекс умоў павінен даць нам той эфэкт у галіне прадукцыйнасьці працы, які мы намячаем.

Я павінен сказаць, што ажыцьцяўленьне нашых плянаў прамысловага будаўніцтва будзе ў значнай меры залежаць і ад таго, наколькі нашым плянавым і гаспадарчым органам удасца досыць сур'ёзна тэхнічна абгрунтаваць кожнае новае прадпрыемства. Без адпаведна абгрунтованых тэхнічных плянаў, без выстарчальна прапрацованых матар'ялаў, вызначаючых рэнтабельнасьць і неабходнасьць пабудовы новых фабрык і заводаў, мы ня можам разьлічваць на зацьверджаньне нашых праэктаў. Такім чынам, побач з агульнымі палітычнымі і эканамічнымі матывамі, якія мы высоўваем пры вызначэньні тэмпу нашага прамысловага і наогул народнагаспадарчага будаўніцтва, мы павінны зьвярнуць сур'ёзную ўвагу на тэхнічнае абгрунтаваньне нашых праэктаў.

Спынюся на тым, якія прадпрыёмствы мы думаем будаваць ў бліжэйшыя пяць год. Перш за ўсё, мы намячаем пашырэньне дрэваапрацовачнай прамысловасьці. Бясспрэчна, што мы маем поўную магчымасьць разьвіваць гэтую галіну прамысловасьці, пры тым запасе лясной сыравіны, які ў нас маецца.

З больш буйных прадпрыёмстваў у групе дрэваапрацоўваючай прамысловасьці трэба адзначыць пабудову Бабруйскага лесакамбінату, ўжо распачатую, для якой патрэбны досыць вялікія грошы, бо гэта будзе адным з найбольш магутных прадпрыёмстваў у Беларусі. Па сваёй магутнасьці ён займае другое месца пасьля Асінастрою.

Таксама мы ўключылі ў наш плян пабудову Асінастрою, якую мы таксама распачалі.

Наогул па лініі электрабудаўніцтва мы бяром узмоцнены тэм. Мы думаем за гэтыя пяць гадоў улажыць у электрабудаўніцтва 30—37 міл. рублёў, прычым гэтыя сумы пойдуць, галоўным чынам, на Асінастрой, на пабудаваньне якога патрэбна 13,5 міл. рублёў, апроч таго яшчэ 4—5 міл. пойдуць на тое, каб уключыць спажыўца да Асінастрою. Рэшта грошы прызначаных на электрабудаўніцтва, мы думаем пусьціць па лініі дробна-гарадзкога і камунальнага, а таксама па лініі прамысловага— электрабудаўніцтва. Большую частку электраэнэргіі займае прамысловасьць, якая да 1931 году будзе спажываць каля 90 міл. кілёуат.

Далей мы намячаем пашырэньне прамысловасьці, якая перапрацоўвае сельска-гаспадарчую прадукцыю. Большае месца ў гэтай групе мы адводзім браварні, якое для інсыфікацыі і таварызацыі сельскае гаспадаркі будзе мець вялікае значэньне, бо інсыфікацыя сельскае гаспадаркі БССР можа ісьці паспешна, па крайняй меры ў першы час, толькі пры ўмовах пашырэньня плошчы, занятай карняплодамі (узмацненьне разьвіцьця тэхнічных культур у нас пойдзе ў другую чаргу). З карняплодаў-жа ў нас большую ўдзельную вагу займе бульба, якая мае досыць спрыяючыя пэрспэктывы для свайго разьвіцьця. Таму ўзмацненьне браварнай прамысловасьці зьявіцца буйным стымулам для пашырэньня засеваў бульбы.

Да гэтай-жа групы прадпрыёмстваў, перапрацоўваючых прадукты сельскае гаспадаркі, мы адносім таксама крахмальна-патачную і маслабойную вытворчасьці, разьвіцьцё якіх мы таксама вызначаем у нашай палітыцы.

Такім чынам, мы намячаем пашыраць тыя галіны прамысловасьці, якія будуць спрыяць разьвіцьцю працаёмкіх і тэхнічных культур.

Наступная група прадпрыёмстваў, якую мы праэктуем у нашым пяцёхгадовым пляне, гэта тыя прадпрыёмствы, якія будуць працаваць на мінэральнай сыравіне. Сюды адносяцца— шкляная прамысловасьць, цагляная, кафляная вытворчасьць і г. д. У гэтай групе мы таксама праэктуем пабудаваць шэраг новых прадпрыёмстваў. Далей мы намячаем пашырэньне тэкстыльнай прамысловасьці. Тут мы маем нарэшце пабудову лёна-прадзільных і лёна-ткацкіх фабрык, прычым ажыцьцяўленьне агульнага будаўніцтва па тэкстыльнай прамысловасьці дасьць магчымасьць павялічыць колькасьць рабочых у гэтай галіне досыць значна, імена—на 2.800 чалавек. Адну з гэтых фабрык, якая разлічана на 12.000 варштатаў, мы праэктуем у Воршы.

У галіне мэталя-апрацоўваючай прамысловасьці мы намячаем пабудаваць адзін завод сельска-гаспадарчых машын у Гомлі, замест заводу, які там зараз маецца. Адносна гэтага прадпрыемства трэба сказаць, што хоць саюзныя органы бяруць курс на пабудову буйных мэталюргічных прадпрыемстваў, прычым, галоўным чынам, у тых раёнах, дзе маецца выстарчальная колькасьць сыравіны, але мы матывуем неабходнасьць пабудовы гэтага заводу тым, што мы разьлічваем на большае спажываньне драўнянай сыравіны; гэта значыць, што мы думаем выпрацоўваць на гэтым заводзе малацілкі, веялкі, саламарэзкі і іншыя машыны, для якіх у большасьці патрэбна драўняная сыравіна, г. зн. тая сыравіна, якой ў нас маецца больш чымся ў іншых раёнах Саюзу.

Вось, напрыклад, тыя лініі, па якіх намячаецца разьвіцьцё асобных галін прамысловага будаўніцтва ў БССР.

ПЭРСПЭКТЫВЫ РАЗЬВІЦЬЦЯ СЕЛЬСКАЕ ГАСПАДАРКІ.

Пераходжу да пытаньня сельскае гаспадаркі. Па лініі сельскае гаспадаркі намі праэктуецца рост валавой прадукцыі на 33,4 проц. У саюзным-жа маштабе гэты рост намячаецца ў 27,4 проц. Праэктам Саюзнага Дзяржпляну для БССР вызначалася павялічэньне сельска-гаспадарчай валовой прадукцыі на 19 проц. Як відаць, мы пайшлі далей, чым праэктаваў для нас Дзяржплян Саюзу. Прычына гэтага зьмяшчаецца ў тым, што па нашай думцы Дзяржплян Саюзу ня ўлічыў цэлага шэрагу мерапрыемстваў, якія праводзіліся намі ў сельскай гаспадарцы, якія, бясспрэчна, павінны даць павялічэньне валавой прадукцыі. Мы лічым, што пры ажыцьцяўленьні гэтых намечаных намі мерапрыемстваў па ўзмацненьні сельска-гаспадарчай вытворчасьці, рост валавой прадукцыі ў разьмерах вызначаемых намі, будзе калі ня зусім рэальным, дык досыць блізкім да сапраўднага.

У сельскую гаспадарку мы намячаем улажыць, прыкладам, 89.600.000 р., што складае 18 проц. усіх выдаткаў па бюджэту. Як бачыце, укладаў у сельскую гаспадарку намі праэктуецца трохі менш, як у прамысловасьць, але мы лічым, што калі нам удасца зацьвердзіць нашы меркаваньні ў адпаведных саюзных органах на гэту суму, дык гэтага хопіць. Розьніца між разьмерамі ўкладаў у прамысловасьць і сельскую гаспадарку тлумачыцца ня толькі тым, што мы бярэм павышаны тэмп росту прамысловай вытворчасьці, але яшчэ і тым, што ў сельскую гаспадарку мы будзем уліваць сродкі па лініі сельска-гаспадарчага крэдыту.

Як будзе па праэктуемых намі меркаваньнях адбывацца рост асобных культур сельскай гаспадаркі?

Перш за ўсё, мы бярэм курс на ўзмацненьне тэхнічных культур. Плошчы, якія займаюцца зерневымі культурамі, у нас значна павялічвацца ня будуць. Вось некаторыя цыфры: рост плошчы пад зерневымі культурамі намячаецца ўсяго ў 4 проц.; у саюзным маштабе гэты рост вызначаецца ў 20 проц. Але затое ў нас намячаецца рост плошчы пад карняплодамі — у 40,6 процантаў і пад іншымі тэхнічнымі культурамі—35,9 проц. Агульная плошча, якая будзе занята да канца пяцёхгадовага пляну пад зерневымі культурамі ў БССР, зьнізіцца з 79,3 проц. да 72 проц., а ўдзельная вага агульнай плошчы, якая занята пад карняплодамі і тэхнічнымі культурамі, павялічыцца. Гэтым мы выяўляем пэўную тэндэнцыю на інтэнсыфікацыю сельскай гаспадаркі, на ўзмацненьне разьвіцьця ў ёй тэхнічных культур і гэтым самым—на павялічэньне таварнасьці ў сельскай гаспадарцы, бо характар сельска-гаспадарчай вытворчасьці ў значнай меры вызначае і ступень гэтай таварнасьці.

Таварнасьць сельскай гаспадаркі ў БССР у сучасны момант значна ніжэй, чым у Савецкім Саюзе. Калі ўзяць ацэнку па даваенным рублю і параўнаць таварнасьць сельскай гаспадаркі БССР з таварнасьцю сельскай гаспадаркі ва ўсім Саюзе ў сярэднім, дык розьніца атрымаецца наступная: у той час, як таварнасьць сельскай гаспадаркі ў БССР у сучасны момант вызначаецца ў 10,4 проц. і сярэдняя таварнасьць сельскай гаспадаркі па ўсім Саюзе раўняецца 17,8 проц. З гэтага відаць, што БССР па разьмерах таварнасьці сельскай гаспадаркі значна адстала ад Саюзу.

Процантнае павялічэньне таварнасьці ў сельскай гаспадарцы мы вызначаем да канца пяцёхгадовага пляну ў 69,3 проц. Дзяржплян Саюзу праэктаваў для нас 62,3 проц. Такім чынам, мы сьвядома бярэм курс на павялічэньне таварнай прадукцыі ў параўнаньні з намечанымі Дзяржплянам Саюзу цыфрамі, бяручы пад увагу, што таварнасьць у сельскай гаспадарцы ў нас вельмі нізкая. Калі нам удасца ажыцьцявіць усе запраэктаваныя мерапрыемствы ў адносіне да сельскай гаспадаркі, дык гэты процант росту таварнасьці будзе, па маёй думцы, рэальным.

Я ня буду гаварыць аб асобных мерапрыёмствах, намечаных намі ў галіне павялічэньня інтэнсыфікацыі сельскай гаспадаркі. Спынюся толькі на пытаньні аграрнага перанаселеньня. У Беларусі гэта пытаньне зьяўляецца вельмі сур'ёзным, бо аграрнае перанаселеньне зьяўляецца асноўнай прычынай беспрацоўя ў горадзе і на вёсцы.

Тут я хачу спыніцца на адным прынцыповым пытаньні, якое прапаную абгаварыць пленуму. Справа ў тым, што ў паасобных нашых працаўнікоў існуе розны падыход да гэтага пытаньня: адны лічаць, што нам неабходна браць курс на ўсё большае перасяленьне з Беларусі на калёнізацыйныя фонды Саюзу; другія лічаць неабходным прымаць шэраг мер унутры БССР для зьмяншэньня перанаселеньня. Я лічу, што мы павінны ў пэрспэктыве ўзяць пэўны курс на зьмяншэньне перанаселеньня ў вёсцы шляхам ажыцьцяўленьня шэрагу мерапрыёмстваў унутры БССР, а імена: шляхам узмацненьня інтэнсыфікацыі сельскай гаспадаркі, разьвіцьця працаёмкасьці і таварнасьці ў ім і асабліва шляхам павялічэньня работ па мэліярацыі, бо і перасяленьне ў іншыя раёны Саюзу таксама патрабуе вельмі значных выдаткаў. Разьвіцьцё мэліярацыйнай працы дае магчымасьць нам уключыць у гаспадарчы зварот досыць вялікія зямельныя плошчы, а імена: да 2.400.000 дзесяцін. Зразумела, мэліярацыя гэтых зямель запатрабуе ад нас значных капіталаў. Мы запраэктавалі ў нашым пяцёхгадовым пляне ўтварыць мэліярацыйную працу на плошчы ў 400.000 дзесяцін.

Калі ўзяць пад увагу, што для таго, каб прывесьці ў добры стан адну дзесяціну забалочанай зямлі, патрэбна будзе ў сярэднім ня менш 200 рублёў, дык увесь выдатак на мэліярацыю, які мы намецілі ў працягу гэтых пяці гадоў, мы вызначылі, такім чынам, у 80.000.000 рублёў. Мэліярацыя ўсіх недагодных зямель у БССР запатрабуе вялізарных сродкаў. У першыя гады мы гэтай задачы, вядома, ажыцьцявіць ня зможам, але ў пэрспэктыве мы на гэта павінны браць курс, тым больш што маецца пастанова сэсіі ЦВК Саюзу, якой мэліярацыйная праца ў БССР прызнаецца працай саюзнага значэньня.

Апрача таго, перад намі стаіць яшчэ адна неадкладная задача—гэта ўзмацненьне працы па большаму прыцягненьню сродкаў самога сялянскага насельніцтва. Умовы для гэтага ў нас ужо маюцца. Гэта характарызуецца тым, што да сучаснага моманту найбольш хуткі рост каапэрацыйных аб'яднаньняў адбываецца па лініі арганізацыі мэліярацыйных таварыстваў. Трэба гэты момант выкарыстаць і напружыць усе сілы з боку партыйных і савецкіх арганізацый да таго, каб побач з разьвіцьцём арганізацыйнае працы па ўцягненьні сялянства ў мэліярацыйныя таварыствы разьвіваць і прыцягненьне сродкаў самога сялянства.

У сучасны момант, мы, зразумела, павінны злучаць гэтыя два пункты гледжаньня, і на бліжэйшыя пяць гадоў арыентавацца як на ажыцьцяўленьне пляну перасяленьня, так і на выкарыстаньне мэліяраваных плошчаў. Але ў канчатковым выніку, па мойму, трэба абавязкова ўзяць курс на тое, каб паслабленьне перанаселенасьці ажыцьцёвіць шляхам шэрагу мэрапрыёмстваў унутры БССР, маючы, зразумела, на ўвазе, і тое, каб уся гэта праца супадала і з калёнізацыйным плянам Саюзу.

Перад тым, як скончыць разьдзел аб сельска-гаспадарчых мерапрыёмствах, вызначаных у пяцігадовым пляне, я спынюся яшчэ на адным пытаньні— гэта па ўзмацненьні абагуленых элементаў у сельскай гаспадарцы. Павінен сказаць, што гэта задача ў нашым пляне хоць і адбілася, але яна вызначана ў досыць малых разьмерах з тае прычыны, што мы маем яшчэ малую колькасьць гэткіх абагуленых адзінак у сельскай гаспадарцы, якія-б цяпер мелі больш-менш буйнае эканамічнае значэньне, калі ня лічыць ўсё больш ўзмоцненага значэньня і ўплыву вытворчае сельска-гаспадарчае каапэрацыі.

Узмацненьне сацыялістычных элементаў непасрэдна ў сельскай гаспадарцы спатыкае больш перашкод, чым у прамысловасьці. У той час, як у адносінах прамысловасьці нашым плянам вызначана даволі ясная тэндэнцыя на ўзмацненьне ролі дзяржаўнае прамысловасьці, у сельскай гаспадарцы гэта выяўлена слаба. Да прыкладу: удзельная вага дзяржаўнае прамысловасьці па пяцігадоваму пляну вызначаецца наступнымі данымі: прыватная прамысловасьць, валавая прадукцыя якой зараз раўняецца 3,8 пр. да канца пяцігадовага пляну ў адносінах валавае прадукцыі зьніжаецца да 1,4 проц. Дзяржплян Саюзу вызначае зьмяншэньне ўдзельнае вагі прыватнае вытворчасьці з 3,5 да 2,9 проц., абсалютны-ж рост прыватнае прамысловасьці Дзяржплянам Беларусі вызначаны ў 13 проц., проці вызначанага Дзяржплянам Саюзу росту ў 45,8 пр. У сельскай гаспадарцы ўзмацненьне абагуленага сэктару мы можам рэгуляваць, папершае, тым, што мы сельскую гаспадарку ў адзнаку ад прамысловасьці фінансуем у большай меры (праз сыстэму сельска-гаспадарчага крэдыту), што дае нам магчымасьць у вядомай меры праводзіць адпаведнае рэгуляваньне. І, падругое, тым, што мы праэктуем умацаваньне эканамічнае магутнасьці савецкіх гаспадарак, калектыўных гаспадарак, камун і арцеляў. Пры гэтым мы бяром курс, які і адбіваецца ў нашым пяцігадовым пляне) на тое, каб гэтыя прадпрыёмствы, напрыклад, савецкія гаспадаркі прывесьці сапраўды да тыпу прамысловых прадпрыёмстваў, для таго, каб аказаць вядомае ўзьдзейнічаньне на прыватна-уласьніцкую сялянскую вытворчасьць. Нашыя савецкія гаспадаркі ўжо стаяць на такім шляху, бо апошнія гады удалося прывесьці ў становішча некаторае прыбытковасьці. Далейшы працэс іх разьвіцьця павінен ісьці сапраўды па лініі набліжэньня да прадпрыёмстваў прамысловага тыпу.

Тое-ж самае з калектыўнымі гаспадаркамі і камунамі. Няма патрэбы паўтараць, што галоўную ролю ў зьвязаньні сельскай гаспадаркі павінна будзе адыгрываць сельска-гаспадарчая каапэрацыя, і дзейнасьці яе ў працягу намечанага плянавага пэрыяду мы павінны аддаць максымальную ўвагу, асабліва, узмацняючы яе фінансава эканамічнае становішча.

Апроч таго, як было мною зазначана і раней, мы павінны праз разьвіцьцё прамысловасьці, якая перапрацоўвае прадукты сельскай гаспадаркі, таксама павялічыць значэньне зьяднанага сэктару ў сельскай гаспадарцы.

Такім чынам, я каротка характарызаваў дзьве галоўныя галіны народнай гаспадаркі БССР—прамысловасьць і сельскую гаспадарку. Пленум павінен ацаніць, ці правільны той курс, які адбіваецца плянам, на павялічэньне прамысловага разьвіцьця ў БССР. Я лічу, што курс гэты правільны і адпаведныя ўмовы для гэтага ў нас ёсьць: мы маем значныя энэргетычныя рэсурсы, сыравінныя запасы, патрэбную рабочую сілу. Апроч таго, БССР выгодна ляжыць у геаграфічных адносінах і досыць частая сетка шляхаў зьвязку, у тым ліку і водных, ставіць нас у спрыяючыя ўмовы ў сэнсе збыту прамысловай прадукцыі. Маючы на ўвазе, што БССР зьяўляецца прыгранічнаю рэспублікаю і што адліў вольных рабочых рук за межы БССР у сучасны момант досыць нізкі, налічча ў БССР беспрацоўя, таксама зьяўляецца адным з галоўных матываў, калі мы гаворым аб павялічэньні прамысловага будаўніцтва.

Пераходжу да пытаньня аб разьвіцьці культурнага сацыяльнага будаўніцтва.

Раней, чымся падаць лічбовы матар'ял, я павінен сказаць, што бясспрэчна тое, што ў агульным народна-гаспадарчым будаўніцтве культурна-сацыяльны сэктар складае непадзельную частку курсу на індустрыялізацыю краю.

Таксама мы ведаем, што культурныя запросы працоўных мас усё больш будуць узрастаць на аснове агульнага ўздыму эканамічнага дабрабыту. Такім парадкам мы ў пяцігодцы прадугледжваем павялічэньне выдаткаў і на культурнае будаўніцтва. Цяжкасьць наша ў тым, што вельмі малы запас сродкаў мы павінны здолець правільна разьмеркаваць між гаспадарчымі і культурна-сацыяльнымі патрэбамі. У пададзенай на разгляд пленуму пяцігодцы, па нашай думцы, гэтыя патрэбы і адпаведныя пэрспэктывы выдаткаў разьмяркованы ў асноўным верна. Хоць некаторыя таварышы думаюць, што культурныя выдаткі пакрыўджаны, я лічу, што яны ня маюць падставы для сваіх прэтэнзій.

Як канкрэтна адбіваецца ў нашай пяцігодцы рост выдаткаў на гэтыя патрэбы? Вось лічбы: агульныя асыгнаваньні за плянавы пэрыяд складаюць 175 міліёнаў рублёў, што дасьць у адносінах да ўсіх выдаткаў 36,8 проц. Абсалютны рост выдаткаў на культурна-сацыяльны сэктар складзе 29 проц., г. з. ён будзе аднолькавым з ростам бюджэту. Удзельная-ж вага гэтых выдаткаў у агульным бюджэце ня будзе расьці, а наадварот, у пэрспэктыве будзе зьніжацца. Гэтым працаўнікі культурнай галіны, як я зазначыў раней, нездаволены, лічачы, што і ўдзельная вага таксама павінна расьці, у горшым выпадку, яна павінна, па іх думцы, стабілізавацца. Я лічу, што гэта няправільна ні тэарэтычна, ні практычна. Усім павінна быць вядома, што чым большы будзе рост аб'ёму народнай гаспадаркі, тым меншую ўдзельную вагу будуць складаць выдаткі на культурна-сацыяльныя патрэбы пры пастаянным росьце абсалютных лічбаў выдаткаў, а гэта зусім законамерная зьявішча. Вось вам канкрэтны прыклад, які пацьвярджае такі вывад. У нас, у БССР выдаткі на асьвету складаюць 1 р. 45 к. на аднаго жыхара (лічбы ўзяты з Наркамфіну), удзельная-ж вага наркамасьветаўскага бюджэту складае 39,6 проц. (па дзяржаўным і мясцовым бюджэтах). У Маскве выдатак на аднаго жыхара дасягае каля 4 р., а ўдзельная вага ў агульным бюджэце— каля 12 проц. Як бачыце вялікая розьніца. Атрымліваецца яна з тэй прычыны, што аб'ём народнай гаспадаркі ў Маскоўскім Савеце па культурных выдатках далёка шырэйшы чым у БССР.

Адгэтуль просты вывад, што удзельная вага выдаткаў на культпатрэбы ня можа і не павінна расьці пры павялічэньні аб'ёму народнай гаспадаркі, пры бязумоўным абсалютным росьце сум асыгнаваньня.

У гэтай пяцігодцы выразна выяўлен курс на ўзмацненьне і пашырэньне нізавой сеткі асьветы і тэхнічнай асьветы лічачы, што ў нас няма вялікай патрэбы пашыраць вышэйшыя школы ў бліжэйшыя пяць гадоў.

Магчыма, што ўлічваючы нізкую пісьменнасьць насельніцтва БССР, трэба было-б на бліжэйшы пяцігадовы плян захаваць сталыя суадносіны выдаткаў на сацыяльна-культурныя патрэбы і на гаспадарчыя. Але тады мы рызыкуем адстаць у тэмпе разьвіцьця народнае гаспадаркі. Вось чаму мы лічылі правільным пры абсалютным росьце сацыяльна-культурных выдаткаў, дапусьціць да канца пяцігадовага пляну зьніжэньне іх удзельнае вагі ў бюджэце.

Мы ставім перад саюзным урадам пытаньне аб дапамозе нам з саюзных сродкаў на правядзеньне такіх мерапрыёмстваў, як ліквідацыя няпісьменнасьці і правядзеньне ўсеагульнага навучаньня. Рэспубліканскаму Саюзу не пад сілу ў тэрмін правесьці плян усеагульнага навучаньня, і мы, робячы дзелавую заяўку, думаем, што пэўна мы па гэтай лініі атрымаем. Таксама мы робім заяўку аб уключэньні ў саюзны бюджэт выдаткаў на пабудову будынку Дзяржаўнага Унівэрсытэту.

Я лічу патрэбным падкрэсьліць неабходнасьць абавязковага правядзеньня рацыяналізацыі ў галіне пастаноўкі народнае асьветы. Калі мы дамагліся ў адміністрацыйна-гаспадарчым і савецкім апараце якой-небудзь рацыяналізацыі, то рацыяналізацыя ў галіне народнае асьветы праведзена

яшчэ вельмі слаба, і трэба ўзяць цьвёрды напрамак на барацьбу з тэндэнцыямі павышаць пакладныя выдаткі ў гэтай галіне. Той-жа курс трэба праводзіць і па лініі лекавых устаноў, Рацыяналізацыя ў культурна-сацыяльным сэктары абавязковая.

Па ахове здароўя мы ў нашым пляне вызначаем пашырэньне колькасьці коек, не праэктуючы будаўніцтва новых больніц за выключэньнем правядзеньня ў асобных выпадках капітальнага рамонту. Належыць мець на ўвазе, што мы на вёсцы фэльчарскія пункты думаем перавесьці ў амбуляторыі, г. зн. павышаем якасьць сельскае мэдыцынскае сеткі і ў той-жа час павялічваем лік коек. Таксама вызначана некаторае пашырэньне і ўмацаваньне бытавых устаноў.

Коратка спынюся на іншых галінах гаспадаркі і паведамлю толькі сумарныя лічбы, пры дапамозе якіх можна было-б характарызаваць сучаснае становішча і пэрспэктывы па асобных галінах гаспадаркі. Раней усяго аб кватэрным будаўніцтве.

Калі нам удаецца да канца пяцігодзьдзя захаваць такі разьмер плошчы на душу насельніцтва, які мы маем зараз (11,2 кв. аршыны) гэта будзе, па нашай думцы, вялікім дасягненьнем. Прычынай такіх меркаваньняў зьяўляецца налічча значнага прыросту насельніцтва ў гарадох, у той час калі [illegible] кватэрнае будаўніцтва [illegible]. Мы праектуем выдаць на капітальнае будаўніцтва ў працягу 5 году каля 64 млн. руб., з гэтае сумы на абагулены сэктар 44 мілёны, а [illegible] прыватнага будаўніцтва 20 млн. руб. [illegible] павысіць да 20-22 проц.

АПАЛ І ТОРФ.

Становішча з апалам у нас, ня гледзячы на тое, што мы як быццам, лясная краіна, на бліжэйшыя гады сур'ёзнае, тым больш, што мы ўжо выкарысталі так званы зямельны фонд. Мы вельмі далёка зайшлі наперад на лесасеках і прымушаны зараз унесьці плянавасьць у эксплёатацыю нашых лясоў дзеля таго, каб у канцы-канцоў не астацца зусім бяз лесу. Мы не мяркуем зараз пашыраць эксплёатацыю нашых лясоў, і ў зьвязку з гэтым, пэрспэктывы для нашайляснойпрамысловасьці на бліжэйшыя гады незавідныя. Трэба ўзяць курс на тое, каб прытрымаць лясную прамысловасьць на тым узроўні, на якім яна знаходзіцца зараз. Пашырэньню яе разьвіцьця перашкодзіць недахват лесасек.

Гэта-ж абставіна моцна адаб'ецца на нашым дзяржаўным і мясцовым бюджэце, таму, што ў зьвязку з гэтым зьменшацца непадатковыя даходы бюджэту, у якіх асноўнае месца займалі даходы ад лясоў. Аб гэтым я буду гаварыць ніжэй.

Мы бярэм курс на разьвіцьцё торфараспрацовак з тым, каб пераводзіць нашу прамысловасьць і іншыя віды гаспадаркі на торф.

У нашым 5-цігадовым пляне гэта лінія вызначана наступнымі лічбамі: зараз ужываецца торфу прыблізна 184.000 куб. мэтраў, а да канца 5-цігодзьдзя мы мяркуем давесьці ўжываньне да 1 мілёну куб. мэтраў. Як бачыце, павялічэньне большае, чымся ў 5 разоў. Мы адпаведным чынам мяркуем павялічыць і грашовыя ўлажэньні ў гэту справу, каб разьвіць вызначаную торфаздабычу і арганізаваць яе ня толькі саматужным спосабам, але і больш мэханізаваным.

Я павінен адзначыць, што ў нас ня зусім апрацован плян па ляснойгаспадарцы. Прычынаю тут зьяўляецца тая абставіна, што і ў 5-цігодцы Саюзу гэта частка народнае гаспадаркі таксама зусім не распрацавана. Мы гэтае пытаньне паставілі перад Дзяржпляном Саюзу, Дзяржплян БССР займаецца гэтым пытаньнем зараз, і мы дамагаемся зараз уключэньня ў саюзны 5-цігадовы плян гэтае галіны народнае гаспадаркі па толькі БССР, але і ўсяе Саюзу.

Да рэчы, аб пытаньні як быццам невялікім, але для нас вельмі важным. Гэта—становішча з самавольнымі парубкамі лесу.

У нас колькасьць самавольных лясных парубак надзвычайна вялікая. Трэба мабілізаваць усю грамадзкую думку на барацьбу з гэтымі парубкамі, бо нашай ляснойгаспадарцы яны наносяць вялікае зло і страта ад іх вызначаецца ў мілёнах рублёў. Тут, як відаць, прыдзецца ўжываць ня толькі эканамічныя, але і адміністрацыйныя мерапрыемствы. Магчыма, што нам прыдзецца пайсьці на павялічэньне водпуску нормы драўніны для сельскага насяленьня і г. д. Побач з узмацненьнем адміністрацыйных мерапрыёмстваў прыдзецца ўзяць цьвёрды курс на перавод часткі насяленьня на тарфяны апал. Трэба сказаць, што там, дзе да тарфянога апалу ўжо прывыклі, дзе сялянства спрабавала торф, яно з ахвотаю ўжывае яго таму, што торф таньнейшы чымся лес.

Для ўпарадкаваньня ляснойсправы мы таксама мяркуем канчаткова ліквідаваць, да канца 5-цігодзьдзя льготны і дармовы водпуск лесу, у прыватнасьці на патрэбы дарожнага і школьнага будаўніцтва. Інакш наша лясная гаспадарка будзе даваць усё менш і менш прыбытку ў бюджэт.

Дакладна аб дарожным будаўніцтве гаварыць ня буду. Мы на гэту галіну праэктуем адпусьціць 36 міліёнаў рублёў, прычым, у працягу 5 год мы праэктуем пабудову чыгункі Гомель—Мсьціслаў—Смаленск і інш., а таксама шашы Менск—Магілеў. Пасьля, мы ставім пытаньне аб досьледах для злучэньня вадзяной сыстэмы Зах Дзьвіны і Дняпра, якое можа ў далейшым надзвычайна пашырыць грузаабарот усяе краіны і палучыць нас з шэрагам раёнаў Саюзу, галоўным чынам з Украінай. Асыгнаваньні на дарожнае будаўніцтва па праэкту «Беломеса», якія вызначаюцца ў 56 міліёнаў руб., задавальняюць толькі нашу мінімальную патрэбу.

ТАВАРАЗВАРОТ.

Па таваразвароту пытаньне таксама не дастарчальна прапрацавана, гэта задача перад намі яшчэ стаіць. Агульныя лічбавыя даныя гавораць за тое, што курс на ўзмацненьне абагуленага сэктару ў таваразвароце ў бок павялічэньня ўдзельнае вагі каапэрацыі будзе праводзіцца яшчэ больш. Доля дзяржаўнага гандлю ў таваразвароце па нашаму праэкту зьнізіцца з 34,7 проц. да 25,2 проц., для каапэрацыйнага гандлю павялічыцца в 38 проц. да 55,1 проц., доля прыватнага гандлю панізіцца з 27,3 проц. да 19,7 прац.

Тут, паміж іншым, перад намі будзе стаяць гэткая цяжкасьць.

У той час, як звароты каапэрацыі будуць павялічвацца, яе ўласныя капіталы будуць расьці больш павольна, чым яе роля ў таваразвароце. Відавочна, неабходна будзе зьвярнуць самую максымальную ўвагу ўсіх арганізацый дзеля дапамогі каапэрацыі і, галоўным чынам, для ўзмацненьня яе фінансавай магутнасьці, асабліва трэба будзе зьвярнуць увагу на ўцягненьне ў каапэрацыю сродкаў самага насельніцтва. Калі мы гэтага не даб'ёмся, г. з, не ўмацуем фінансавай магутнасьці каапэрацыі, то, зразумела, нашы праэкты ня будуць ажыцьцёўлены і, кажучы мякка, пойдуць на вей-вецер. У той самы час трэба мець на ўвазе, што мы ня толькі ня будзем павышаць цэны, але ў адпаведнасьці з паніжэньнем сабекошту прадукцыі і паніжэньнем пакладных выдаткаў будзем вымагаць ад каапэрацыі і дзяржаўных ворганаў зьніжэньня цэн.

Такім чынам, трэба ў далейшым яшчэ ўзмацніць увагу партыі да забесьпячэньня ролі каапэрацыі і ўзмацненьня яе фінансавай магутнасьці.

НАШ ДЗЯРЖАЎНЫ І МЯСЦОВЫ БЮДЖЭТ.

Цяпер аб бюджэце. Пэрспэктывы нашага бюджэту ня цікавыя, на пленуме гэта трэба абмеркаваць (Малаковіч з месца: Дэфіцыт усё расьце).

Трэба мець на ўвазе, што нашы выдаткі павялічваюцца, а прыбыткі растуць вельмі павольна. Гэта тлумачыцца тым, што наша асноўная галіна прыбытку—прыбытак ад лесу ў гэтай 5-цігодцы, пакуль ня будзе закончана ўпарадкаваньне лесаэксплёатацыі—ня будзе даваць прыросту, а наадварот будзе памяншацца камунальная гаспадарка і іншыя прыбытковыя крыніцы будуць таксама расьці павольна. Іншыя галіны непадатковых прыбыткаў у нас вельмі нязначныя.

Такім чынам, мы стаім перад фактам павялічэньня падатковай долі ў прыбытковай частцы нашага бюджэту.

Я лічу патрэбным аднак адзначыць (гэта прапаную ў праэкце рэзалюцыі) на неабходнасьць узмацніць увагу на павялічэньне непадатковай долі прыбыткаў у бюджэце, хоць гэта ажыцьцявіць будзе ня лёгка.

Прырост прыбыткаў па дзяржаўнаму і мясцоваму бюджэту ў нас вызначаецца ў разьмеры 26,3 проц.—дзяржаўны бюджэт з 73 млн. намячаецца да канца 5-цігодкі давесьці да 92,3 мільёнаў. Прырост, як бачыце, вельмі нязначны. Пры гэтым характэрна, што становішча мясцовага бюджэту таксама ня зусім добрае, і пэрспэктывы яго надзвычайна цяжкія. Нам прыдзецца мясцовы бюджэт субвэніраваць.

Даходная частка мясцовага бюджэту па камунальнай гаспадарцы ўстанаўляецца, напрыклад, усяго ў суме 6 мільёнаў рублёў, у той час, як расходы, што прыпадаюць на мясцовы бюджэт па адным толькі школьным будаўніцтве складаюць прыблізна гэтую-ж суму. Такім чынам, прырост даходаў мясцовага бюджэту, скажам, ад камунальнай гаспадаркі цалкам будзе скарыстаны толькі на патрэбы аднаго школьнага будаўніцтва.

Мы сёлета таксама запраэктавалі некаторае субвэніраваньне мясцовага бюджэту, але надзеі на зацьверджаньне запраэктаванай намі сумы вельмі мала. Курс саюзных органаў такі, што мясцовы бюджэт павінен стаць моцным і павінен у выніку пазбавіцца дэфіцыту. У сувязі з гэтым субвэнцыйныя фонды ў далейшым усё больш будуць скарачацца.

Гэткім чынам, пэрспэктывы мясцовага бюджэту невялікія. Нашым плянавым органам трэба прыняць цэлы рад радыкальных мер для ўзмацненьня мясцовага бюджэту, інакшай будаўніцтва па мясцовым бюджэту будзе ісьці чарапашым крокам. А мы ведаем, што тэмп будаўніцтва ў значнай ступені залежыць ад бюджэтных магчымасьцяй, паколькі мы імена праз бюджэт праводзім пераразьмеркаваньне ўсіх народных гаспадарчых сродкаў. З гэтага пункту погляду слабыя пэрспэктывы мясцовага бюджэту аздачаюць і слабы тэмп разьвіцьця галін гаспадаркі, якія ён фінансуе.

Дзяржаўны бюджэт мы праектуем без дэфіцыту.

Калі тав. Малаковіч кажа мне, што на дзяржаўным бюджэце [illegible]

[illegible]

Адзінае, мы зараз стаім перад фактам, што расходная частка нашага бюджэту [illegible]

[illegible]

ПРЫРОСТ НАСЕЛЬНІЦТВА І РОСТ ДАБРАБЫТУ МАС.

Дазвольце спыніцца на пытаньні прыросту насяленьня і палепшаньні дабрабыту мас. Палепшаньне дабрабыту мас, раней усяго, залежыць ад прыросту даходу на душу насяленьня і павялічэньня пакупацельскай здольнасьці рубля, як асноўнага рэгулятара рынку. Мы праэктуем гэткі прырост валавога даходу на душу насяленьня: рост валавой прадукцыі па БССР на душу сельскага насяленьня складае 26 проц., па Саюзу ў сярэднім—16,4 проц. Розьніца ў нашых лічбах і лічбах Саюзу тлумачыцца тым, што мы праэктуем большае павялічэньне таварнасьці ў сельскай гаспадарцы ў параўнаньні з праэктам Дзяржпляну Саюзу, а таму мы дапушчаем большы прырост валавога даходу на душу насяленьня, чым дапушчае Саюз.

Разьмеры спажываньня ў гарадох павысяцца, прыкладна, на 20 проц., у вёсцы—на 14,5 проц. Павышаны расход на душу насяленьня ў БССР, у параўнаньні з Саюзам, мы тлумачым яшчэ тым, што да гэтага часу разьмер спажываньня ў БССР на душу насяленьня далёка больш нізкі, чым у іншых раёнах Саюзу.

Я агарваюся, што лічбы росту спажываньня на душу насяленьня як у горадзе, так і ў вёсцы зьяўляюцца [illegible] яны ня будуць рэальнымі, бо гэта, залежыць ад цэлага раду абставін.

Пры вылічэньні росту матар'яльнага дабрабыту насяленьня мы павінны былі вывучыць рост насяленьня. Па нашых даных, якія выяўлены ў пяцігодцы, рост насяленьня ў горадзе выявіцца ў 13,5 проц. і ў вёсцы—у 4,88 проц.

Многім таварышом можа паказацца дзіўным, чаму выходзіць такая розьніца прыросту насяленьня ў гарадох і сельскіх мясцовасьцях. Справа ў тым, што рост насяленьня ў вёсцы сам па сабе будзе большы, чымся ў горадзе, але калі абрахаваць, што мы вызначаем у працягу гэтага 5-цігодзьдзя перасяленьне з вёскі 200.000 чал. у іншыя раёны Саюзу, а таксама тое, што частка сельскага насяленьня пяройдзе ў гарады (вальлецца ў прамысловасьць і г. д.), дык розьніца ў лічбах прыросту стане зразумелай.

Прырост насяленьня па ўсім Саюзе мае быць: гарадзкога на 19,7 проц., сельскага—на 9,2 проц. Тут параўнальная розьніца між прыростам у горадзе і ў вёсцы меншая, між іншым, і таму, што тыя-ж перасяленцы, якіх мы ў сябе ня лічым, у саюзным маштабе, зразумела, лічацца.

АБ БЕСПРАЦОЎІ.

Перш, чым скончыць свой даклад я хачу спыніцца на пытаньні аб зьмяншэньні беспрацоўя. Я павінен заявіць, што да недахопаў нашага пляну, трэба аднесьці тое, што ў ім нераспрацован агульны баланс працы, а толькі ўзята ўстаноўка аб зьмяншэньні беспрацоўя. Пытаньне аб балансе працы вельмі складанае, яно патрабуе спэцыяльнага вывучэньня, таму яно ня мае ў пяцігадовым пляне адбітку. Саўнарком паставіў гэту задачу перад Дзяржпляном БССР з тым, каб усё-ж зрабіць спробу яго прапрацоўкі.

У адносінах беспрацоўя ў нас так стаіць пытаньне, што ў працягу гэтага плянавага пэрыяду нам паўрад ці ўдасца дабіцца чаго небудзь значнага.

У пяцігодцы гэта вызначана ў такім відзе, што мы павінны будзем к самаму канцу гэтай пяцігодкі і ў пачатку будучай прыступіць да запраўднага, рэальнага зьнішчэньня беспрацоўя. Па гэтаму пытаньню пры абгаварэньні пляну выявіліся дзьве думкі. Адны гаварылі, што ў БССР не стаіць востра пытаньне з беспрацоўем, у зьвязку з тым, што намечана перасяліць 200 тысяч вясковага насельніцтва, другія лічылі, што беспрацоўе будзе расьці. Я лічу, што заспакойваць сябе тым, што беспрацоўе ў нас не расьце нельга, гэта будзе няправільна. Па-мойму трэба вызначыць цэлы шэраг сур'ёзных мер па ліквідацыі беспрацоўя.

Цікава паведаміць вам меркаваньні аб прыросьце працаздольнага насельніцтва ў бліжэйшы пяцігадовы пэрыяд.

Тыя весткі, якія я маю па гэтаму пытаньню, гавораць наступнае. У працягу пяці гадоў 1926—1930 насельніцтва па ўсяму Саюзу павялічыцца на 11,2 проц. У будучым жа плянавым пэрыядзе (1931—1936) мяркуецца прырост насельніцтва 10,6 проц. Працаздольнае-ж насельніцтва ў першае пяцігодзьдзе павялічыцца на 14,3 проц., а ў наступнае на 4,8 проц. А вось арыентавачныя лічбы для БССР—у першае пяцігодзьдзе насельніцтва ў нас павялічыцца на 7,1 проц., а працаздольнае насельніцтва вёскі на 10,4 проц., а ў наступнае пяцігодзьдзе яно павялічыцца на вёсцы на 1,2 проц. Такія лічбы выводзяцца за тым, што намечана перасяленьне. Як бачыце у першае пяцігодзьдзе на ліквідацыю беспрацоўя шансаў мала. Мы ня можам рабіць вываду, што справу з беспрацоўем вырашыць лёгка.

ЯКІЯ ДАДАТКОВЫЯ ЗАДАЧЫ ПЕРАД НАМІ СТАЯЦЬ.

Цяпер адносна тэмпу разьвіцьця народнай гаспадаркі, якую мы бяром устаноўку для агульнага тэмпу разьвіцьця нашага будаўніцтва. Дзеля таго, што гаспадарка БССР вельмі адстала, мы знаходзімся на вельмі нізкім гаспадарчым узроўні, мы відавочна маем права прэтэндаваць на падвышаны (у параўнаньні з сярэднім ростам разьвіцьця Савецкага Саюзу) тэмп росту. Гэта тычыцца, між іншым, толькі некаторых галін нашай гаспадаркі. Напрыклад, мы просім, каб нас у галіне жыльлёвага будаўніцтва прыраўнавалі да тых раёнаў Саюзу, дзе рабочае жылбудаўніцтва будзе праводзіцца больш шпаркім тэмпам. Мы таксама прэтэндуем на больш шпаркі тэмп росту нашай прамысловасьці і сельскай гаспадаркі. Вось па гэтых трох галінах мы вызначаем больш шпаркі рост.

Некалькі слоў аб мясцовых плянах. Яны будуць у верасьні месяцы канчаткова зводзіцца дзяржпляням БССР. Пакуль што мы кіраваліся толькі грашовымі плянамі і гэтыя пляны былі меркаю мясцовых патрэб. Таксама толькі ў верасьні м-цы мы зможам пачаць у дзяржпляне прапрацоўку матар'ялаў па мясцовай і саматужнай прамысловасьці. Неабходна адзначыць, што ў [illegible] пяцігодцы пытаньне саматужнай прамысловасьці таксама не адбіта, мы ўнесьлі пункт аб мясцовай прамысловасьціі ў верасьні будзе прапрацованадпаведны плян.

Вось прыкладна тыя грунтоўныя пытаньні, якія я лічыў неабходным давесьці да ведама пленуму і якія трэба абгаварыць і адпаведным чынам ацаніць.

Якія дадатковыя ўказаньні павінен даць пленум як бюро ЦК, так і нашым савецкім органам. Я думаю, што неабходна ўказаць на неабходнасьць узмацненьня непадатковай часткі прыбыткаў у нашым бюджэце, незалежна ад таго, што гэта пэрспэктывы ня ўсьміхаюцца.

Затым трэба даць цьвёрдую дырэктыву наконт распрацоўкі пытаньня аб эфэктыўнасьці капітальных укладаў. Плянавыя ворганы павінны прапрацаваць дэтальна ўсе праэкты. Далей, трэба больш падрабязгова распрацаваць пытаньне аб ляснойгаспадарцы і даць заданьне Дзяржпляну распрацаваць пытаньне эканамічнай дыфэрэнцыяцыі ў сельскай гаспадарцы.

Пленум павінен таксама даць дырэктыву акругкомам аб тым, што ўсе партыйныя арганізацыі абавязаны дапамагаць нашым плянавым і гаспадарчым органам у справе ажыццяўленьня пляну гаспадарчага будаўніцтва. І тут трэба падкрэсьліць, што для ўсіх органаў абавязкова суровая плянавая дысцыпліна. Пры напружанасьці асобных плянаў і галоўным чынам бюджэту, адсутнасьць плянавай дысцыпліны сарве ўсе нашы меркаваньні і пачынаньні.

Нарэшце, трэба дабіцца шырокага азнаямленьня ўсіх партарганізацый і беспартыйных рабочых і сялянскіх мас з тымі мерапрыёмствамі, якія вызначаны ў нашым пляне.

Рэзалюцыі пленуму ЦК КП(б)Б.

АБ АСНОВАХ ПЯЦЁХГАДОВАГА ПЛЯНУ РАЗЬВІЦЬЦЯ НАРОДНАЕ ГАСПАДАРКІ БССР.

(Прынята адзінагалосна на пленуме ЦК КП(б)Б 22 чэрвеня 1927 г.).

1. Заслухаўшы даклад т. Гальперна Н. аб асновах пяцёхгадовага пляну разьвіцьця народнае гаспадаркі БССР, пленум ЦК КП(б)Б канстатуе [illegible]

[illegible] прыёмствы СНК па запраектаваньню шэрагу новых буйных прамысловых прадпрыёмстваў на бліжэйшы пяцёхгадовы пэрыяд, пабудова якіх узмацняе агульную эканоміку і пашырае сацыяльную базу ў БССР.

4. Лічачы, што на бліжэйшы час у агульнай эканоміцы БССР перавагу будзе мець сельска-гаспадарчая вытворчасьць, прызнаць правільнымі зазначаныя ў пэрспэктыўным пяцёхгадовым пляне мерапрыёмствы па ўзмацненьні індустрыялізацыі і інтэнсыфікацыі сельскае гаспадаркі і па зьмяншэньні аграрнага перанасяленьня. Побач з ажыцьцяўленьнем нармальных мерапрыёмстваў па сельскай гаспадарцы, вялікае значэньне мае пытаньне пашырэньня мэліарацыйнай працы на забалочаных плошчах, што дасьць магчымасьць выкарыстоўваць усе вялікія зямельныя плошчы і арганізацый зямельных плошчаў і тым самым ня толькі ўзмацняць сельска-гаспадарчую вытворчасьць, але і ў значнай ступені памяншаць аграрнае перанасяленьне вёскі, а тым самым і агульнае беспрацоўе ў БССР.

5. Лічачы, што наогул у народна-гаспадарчым будаўніцтве БССР культурна-сацыяльны сэктар складае непадзельную частку курсу на індустрыялізацыю краіны і што культурныя запытаньні працоўных усё больш будуць узрастаць на падставе агульнага ўздыму эканомікі, пленум ЦК КП(б)Б пацьвярджае пастанову СНК БССР, накіраваную на пашырэньне сеці культурна-сацыяльных устаноў, асабліва нізавой сеці, тэхнічнага выхаваньня і бытавых устаноў адпаведна з агульным узростам народнае гаспадаркі.

Прымаючы пад ўвагу тэрытарыяльныя і нацыянальныя асаблівасьці БССР, значна высокі процант няпісьменнасьці насельніцтва і што сродкамі самой рэспублікі немагчыма ў тэрмін ажыцьцявіць плян ліквідацыі няпісьменнасьці і плян усеагульнай адукацыі, прызнаць правільнай пастаноўку пытаньня перад саюзным урадам аб падтрыманьні з боку саюзнага бюджэту на ажыцьцяўленьне пляну ліквідацыі няпісьменнасьці і правядзеньня ўсеагульнага абучэньня ў БССР.

6. Агульны тэмп будаўніцтва на бліжэйшыя пяць год у БССР у пяцёхгадовым пляне ў асноўным выяўлен верна, маючы на ўвазе, што народная гаспадарка БССР за час імпэрыялістычнай і грамадзянскай вайны (акупацыя белапалякамі і інш.) вельмі зруйнавана і што шэраг галін гаспадаркі адстае ў сваім тэмпе разьвіцьця ад шэрагу раёнаў СССР. Арыентуючыся ў асноўным на сярэднім тэмпе росту ва ўсім Саюзе, лічыць неабходным у паасобных галінах народнае гаспадаркі БССР (прамысловасьць, сельская гаспадарка, кватэрнае будаўніцтва) выявіць падвышаны тэмп разьвіцьця ў БССР.

7. Даручыўшы бюро ЦК даць дырэктыву [illegible]

[illegible]

АБ ПАПЯРЭДНІХ ВЫНІКАХ ЗЬНІЖЭНЬНЯ РОЗЬНІЧНЫХ ЦЭН НА ПРАМТАВАРЫ ПА БССР НА 1-га ЧЭРВЕНЯ Ў ПАРАЎНАНЬНІ З 1-м СТУДЗЕНЯ 1927 году.

(Ухвалена адзінагалосна на пленуме ЦК КП(б)Б 22 чэрвеня 1927 году).

Прызнаць, што дырэктыва аб зьніжэньні розьнічных цэн на 10 проц. [illegible] г. г. на асноўную групу прамысловых тавараў у каапэрацыйным і дзяржаўным гандлі выканана здавальняюча, як за кошт прамысловасьці, так і за кошт скарачэньня налічэньняў на тавара-праводнай сетцы (прыкладам, згодна папярэдніх даных НК Гандлю—у размеры: па акруговых гарадох—на 8,31 проц., а па групе тавараў, што парадкуюцца НК Гандлем СССР—на 9,2 проц.; па сельскіх мясцовасьцях—на 9,18 проц., а па таварах, што парадкуюцца НК Гандлем СССР—на 10,45 проц.), што дало некаторае злучэньне ножніц між цэнамі на сельска-гаспадарчыя і прамысловыя тавары.

Поруч з гэтым бюро ЦК КПБ адзначае:

1] Зьніжэньне цэн, як па прамысловасьці БССР, так і на тавара-праводнай сыстэме, пераважна, адбылося за кошт скарачэньня накапленьняў і ў нязначнай частцы за кошт рацыяналізатарскіх мерапрыёмстваў, скарачэньня адміністрацыйна-гаспадарчых і накладных выдаткаў гандлёвых прадпрыёмстваў і інш., што выклікала скарачэньне рэнтабельнасьці прамысловасьці і зьменшаньне прыбытку гандлёвых арганізацый, а ў некаторых выпадках, асабліва на нізавой каапэрацыйнай сыстэме, праяданьне асноўных капіталаў.

2) Па значнай частцы дзяржаўных і каапэрацыйных гандлёвых прадпрыёмстваў дырэктыва аб скарачэньні адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў на 15 проц. ня выканана, прычым па асобных арганізацыях адзначан нават рост гэтых выдаткаў.

3) Вытворчым абсьледваньнем выяўлен вялікі процант нізавых каапэрацыйных арганізацый, у асобку па сельска-гаспадарчай каапэрацыі, якія не праводзяць па асобных таварах устаноўленых НК Гандлем гранічных надбавак, з прычыны чаго яны не даводзяць поўнасьцю да спажыўца праведзенага зьніжэньня.

Таксама былі выкрыты выпадкі скрыўленьня палітыкі па зьніжэньні цэн, што выявілася ў павялічэньні надбавак і цэн на ненармаваныя тавары за кошт нармаваных, у пагоршаньні якасьці тавараў за кошт зьніжэньня цэн і г. д. З гэтае прычыны пленум ЦК лічыць неабходным:

Даручыць НК Гандлю ўжыць рашучыя захады да адхіленьня абходу і скрыўленьня палітыкі па зьніжэньні цэн.

4] Адзначаючы некаторае павялічэньне ўдзелу каапэрацыйнай грамадзкасьці ў працы па зьніжэньні цэн, ЦК зазначае на ўсё яшчэ малое кіраўніцтва і кантроль з боку асобных каапэрацыйных саюзаў усіх сыстэм, асабліва сельска-гаспадарчага, за выкананьнем нізавою сеткаю дырэктыў у галіне зьніжэньня цэн, пераважна, па патаненьні каапэрацыйнага апарату і скарачэньні адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў.

Апроч таго, адзначыць, што [illegible] і савецкай грамадзкасьці, была накіравана ў бок правядзеньня і праверкі правядзеньня дырэктыў зьверху і ў вельмі малой ступені ўзьнімала пытаньне аб самастойным зьніжэньні цэн.

5] Адсутнасьць зьніжэньня прадажных цэн на некаторыя хадавыя тавары сындыкаванай прамысловасьці, якая парадкуецца саюзнымі органамі (хром, паўвал, аконнае шкло, сартавое жалеза, мыла).

6) Для замацаваньня і паглыбленьня дасягнутых у галіне зьніжэньня розьнічных цэн вынікаў, пленум ЦК КПБ лічыць неабходным правесьці наступныя мерапрыёмствы:

а) Абавязаць НК Гандлю і фракцыі рэспубліканскіх каапэрацыйных і гандлёвых арганізацый ажыцьцявіць поўнасьцю, па ўсіх зьвеньнях гандлёвай сыстэмы, асабліва вясковай, устаноўленыя цэны і надбаўкі, павялічыўшы кіраўніцтва нізавымі каапэрацыйнымі аб'яднаньнямі, ахапіўшы фактычны кантроль і праверку ўсіх нізавых арганізацый.

б) Згуртаваць увагу дзяржаўных і каапэрацыйных гандлёвых арганізацый і ВСНГБ на скарачэньні адміністрацыйна-гаспадарчых выдаткаў і патаненьні сабекошту прадукцыі з мэтаю стварыць нармальнае накапленьне ў прамысловасьці і гандлі, а таксама з мэтаю далейшага зьніжэньня цэн.

Абавязаць фракцыі каапэрацыйных цэнтраў і ВСНГБ у месячны тэрмін падаць у Эканамічную Нараду праэкт канкрэтных мерапрыёмстваў у гэтай галіне.

в) З мэтаю патаньніць узмацніць нізавы каапэрацыйны апарат прапанаваць фракцыям каапэрацыйных цэнтраў распрацаваць мерапрыёмствы па рацыяналізацыі каапэрацыйнай і тавараправоднай сеткі.

г] Фракцыі ВСНГБ зьвярнуць асаблівую ўвагу на далейшае палепшаньне якасьці прадукцыі.

д) Дзяржпляну ў 2-хтыднёвы тэрмін усебакова азнаёміцца з усім матар'ялам НК Гандлю і Белкаапсаюзу па вучоту зьніжэньня цэн, для больш поўнага выяўленьня вынікаў па зьніжэньні цэн.

е) Паскорыць правядзеньне ЦСУ працы ў галіне атрыманьня і распрацоўкі вестак па зьніжэньні цэн.

ж) Адзначаючы значны ўдзел рабочых мас у кампаніі па зьніжэньні цэн, у далейшым зьвярнуць увагу на павялічэньне гэтай працы шляхам большага прыцягненьня шырокіх рабочых мас да ўдзелу ў вытворчых нарадах і ў накіраваньні працы вытворчых нарад па лініі зьніжэньня сабекошту прадукцыі і рацыяналізацыі вытворчасьці.

з) Павялічыць працу па прыцягненьні шырокіх рабочых мас да ўдзелу ў сыстэматычным кантролі і праверцы зьніжэньня цэн.

У Савецкай Беларусі.

Усё складаюцца пляны...

(Барысаў).

У бюджэце гэтага году было асыгнавана 40.000 руб. на пабудову памяшканьня для гарадзкой школы сямігодкі.

Яшчэ, здаецца, з сакавіка месяца пачалі складацца пляны і каштарысы, нават у гаркамбінаце ў красавіку закуплена лесаматар'ялу больш як на 6000 рублёў, а воз, як гэтае гаворыцца і зараз там.

Ужо прайшла добрая палова будаўнічага сэзону, а будынак ня толькі не пачалі будаваць, а нават і пляну зацьверджанага няма. На апошнім пасяджэньні прэзыдыуму гарсавету прапанована у тыднёвы тэрмін апрацаваць плян і каштарыс, але пляны складаліся ня раз, а толку дагэтуль было вельмі мала.

Будзем спадзявацца, што ініцыятыву па будоўлі школы возьме ў свае рукі гарсавет і давядзе яе да канца.

Асьветнік.

С.-г падатак.

Вынікі вучотнай кампаніі.

(Кайнаўскі с.-с., Самахвалавіцкага р., Меншчына).

Сёлета вучот аб'екгаў абкладаньня с.-гаспадарчым падаткам даў значнае паменшаньне дробнае жывёлы супроць мінулага году.

Зараз адбываецца праверка жывёлы, якая выявіла, што шмат сьвіней укрыта. У в. Астравах знойдзена ўкрытых 23 шт. сьвіней, у Бардзілаўцы—24, таксама і па іншых вёсках. Укрыцьцё сьвіней тлумачыцца тым, што пры вучотах мала зьярталася ўвагі па выяўленьне сапраўднага ліку жывёлы з боку ўпаўнаважных, якія выбіраліся ў кожнай вёсцы.

На ўсю выкрытую жывёлу складаюцца пратаколы і накіроўваюцца ў раённую падатковую камісію, якая ў сваю чаргу павінна прыняць належныя меры да злосных укрывацеляў.

N. Н.

Савецкае будаўніцтва за 5 месяцаў.

(Высока-Гарадзецкі с-с., Талачынскага раёну, Аршаншчына).

Прайшло больш 5 месяцаў з дню выбараў Высока-Гарадзецкага с.-с. Што-ж зроблена с-с. за гэты час?

Значныя дасягненьні ёсьць у гаспадарчай працы с-с. Адзін пасёлак і два б. маёнткі перайшлі на шматпольле. Таксама намечана земляўпарадкаваньне ў вёсцы Нізкі Гарадзец.

На абшарах с-с. каля 600 дзесяцін забалочанай зямлі. Сяляне самі зразумелі, якую карысьць ім дасьць асушка балот, па іх ініцыятыве арганізуюцца мэліарацыйныя таварыствы. Так, напрыклад, арганізаваліся мэліарацыйныя таварыствы ў в. в. Ліцьвякі і Нізкі Гарадзец. Намечана арганізацыя мэліарацыйных таварыстваў яшчэ ў 3-х вёсках.

Перад пасевам машынамі самых сялян па с-с. было ачышчана 500 пудоў зярна.

У сельсавеце ёсьць каапэратыў, які яднае 140 пайшчыкаў. За кошт каапэрацыі каапэравана 14 беднякоў, але фонд на каапэраваньне беднаты выкарыстан толькі на палову.

У Высока-Гарадзецкім с-с. ёсьць і пажарная дружына, якая мае 2 аддзяленьні ў вёсках. Пажарнікаў налічваецца 115 чалавек.

Ня меншыя дасягненьні мае с-с. у галіне ўзросту культурнага ўзроўню. На кожныя 10 двароў у с-с. выпісваецца газэта. Існуючымі 4 школамі ахоплена 75 проц. усіх дзяцей с-с., альбо—245 вучняў. Ёсьць хата-чытальня, пры якой працуюць гурткі: драматычны, сельска-гаспадарчы, вайсковы, гурток бязбожнікаў і селькораўскі гурток. У гэтых гуртках займаецца 38 чалавек сялянства.

4-ма лікпунктамі, працаваўшымі ў вёсках с-с., была зьліквідавана няпісьменнасьць 33 дарослых сялян.

Пры с-с. арганізавана ячэйка МОПР з 36 чал. і 3 ячэйкі «Прэч няпісьменнасьць». У ячэйку «ТДА-Авіяхіму» уступілі 22 селяніны.

У Высока-Гарадзецкім с-с. адзіны ў нашым раёне вясковы мэдыцынскі пункт. Дзякуючы таму, што В. Гарадзец знаходзіцца на адлегласьці 25-ці вёрст ад раённага цэнтру, праца мэдпункту мае вялікае значэньне. Высока-Гарадзецкім мэдыцынскім пунктам абслугоўваецца насельніцтва 3-х сельсаветаў. За адзін толькі 1926 год праз мэдпункт прапушчана 6.000 хворых.

Пры с-с. маецца 5 камісіяў. Створана камісія па барацьбе з ляснымі пажарамі, санітарная камісія разам з фэльчарам праводзіла абгляд студняў і становішча санітарыі ў вёсках. Каапэрацыйнай камісіяй с-с. быў зроблен абгляд крамы каапэратываў.

Сельска-гаспадарчы падатак па с-с. выканан на 88 проц. Страхоўка таксама. Навакол с-с. аб'яднаны беспартыйны сялянскі актыў з 10 чал.

На тэрыторыі Высока-Гарадзецкага с-с. маецца 526 двароў і 3.090 душ насельніцтва.

Міхась Зак.

Неабходнасьць перастрахоўкі будынкаў

(Крайскі сельсавет, Плешчаніцк. р.).

У часе ўзысканьня страхоўкі сяляне скардзяцца на няправільную ацэнку іхняй будоўлі, якая (ацэнка) у 1923 годзе адбылася «насьпех».

У той час было зроблена шмат памылак у ацэнцы як па велічыні будынкаў, так і якасьці іх. Такая няправільная ацэнка будынкаў выклікае сярод сялян непаразуменьне, спрэчкі, што шкадліва адбіваецца на самай працы ў гэтай галіне.

Сяляне патрабуюць пераацэнкі будынкаў і гэта неабходна ў недалёкім будучым зрабіць, бо толькі правільна расцэненыя будынкі заспакояць сялян і змусяць іх добраахвотна аднесьціся да выплаты належачай ім страхоўкі.

Т—ро.

Тыдзень абароны.

УСЕ НА АБАРОНУ МІРНАЙ ПРАЦЫ! УЗМОЦНІМ ВАЙСКОВУЮ ВУЧОБУ!

ПРАЦОЎНЫЯ, МАЦУЙЦЕ СУВЯЗЬ З ЧЫРВОНАЙ АРМІЯЙ.

З 10-га да 17-га ліпеня на абшарах БССР праводзіцца тыдзень абароны, [illegible]

[illegible]

ХРОНІКА.

Вышэйшыя курсы рахункаводтва.

[illegible]

2-ая ўсесаюзная авіялётарыя.

[illegible]

Амэрыканскія студэнты ў Савецкай СССР.

[illegible]

Папаўненьне Цэнтрархіву.

[illegible]

Страты ад градабіцьця.

[illegible]

Праца сярод выпускнікоў.

[illegible]

Дапамога ад'яжджаючым студэнтам.

[illegible] гэтых грошай ідзе на наладжаньне культурнай працы на месцах.

Новы рабочы тэатр.

У Магілеве закончылася пабудова новага рабочага тэатру (летняга). Апошні зьмяшчае 900 месцаў.

Пабудова тэатру каштавала 18.000 рублёў.

Здарэньні.

[illegible] сьці замуж за Зяневіча.

І. Зяневіч падмовіў 17-цігадовага хлапца—П. Гаўрыловіча (работнік савхозу), каб апошні забіў Галену Бандарык.

У 12 гадзін ночы Зяневіч сядзеў у парку з Галенай. П. Гаўрыловіч падкраўся да іх з абрэзам вінтоўкі, які атрымаў ад Зяневіча, і выстраліў Галене ў сьпіну. Зяневіч у гэты час сядзеў абняўшыся і яму Гаўрыловіч параніў пальцы на руцэ.

У САВНАРКОМЕ БССР.

Пасяджэньне ад 23 (чэрвеня).

(Працяг).

Савет Народных Камісараў прыняў пастанову аб **складзе акруговых выканаўчых камітэтаў і іх прэзыдыумаў Менскай, Гомельскай, Магілеўскай, Бабруйскай, Аршанскай Мазырскай і Полацкай акруг.**

Як вядома, Барысаўская, Слуцкая, Калінінская і Рэчыцкая акругі ліквідаваны, і іх тэрыторыя разьмеркавана паміж Менскай, Гомельскай, Магілёўскай, Аршанскай, Бабруйскай, Мазырскай і Полацкай акругамі.

У сувязку з гэтым, Савет Народных Камісараў пастанавіў устанавіць на тэрмін да чарговых акруговых зьездаў саветаў наступны склад акруговых выканаўчых камітэтаў: **Менскай акругі—да 49 членаў і 15 кандыдатаў да іх; Гомельскай, Магілеўскай і Бабруйскай акруг—да 45 членаў і 15 кандыдатаў у кожнай; Аршанскай, Мазырскай і Полацкай акруг—да 37 членаў і 12 кандыдатаў да іх.**

Склад Прэзыдыуму Менскага, Гомельскага, Магілеўскага, Бабруйскага, Аршанскага, Мазырскага і Полацкага акруговых выканаўчых камітэтаў устанаўляецца **з 11 членаў.**

Асабовы склад акруговых выканаўчых камітэтаў Менскай, Гомельскай, Магілеўскай, Аршанскай, Бабруйскай, Мазырскай і Полацкай акруг дапаўняецца з ліку былых членаў акруговых выканаўчых камітэтаў тых акруг, часткі тэрыторыі якіх далучаны да данае акругі.

Акруговым выканаўчым камітэтам Менскай, Гомельскай, Магілеўскай, Бабруйскай Аршанскай, Мазырскай і Полацкай акруг даручаецца **склікаць пашыраныя пленумы акруговых выканаўчых камітэтаў гэтых акруг** з удзелам у іх з правам пастаноўчага голасу тых былых членаў акруговых выканаўчых камітэтаў ліквідаваных акруг, якія працуюць або заўсёды жывуць на далучанай да данае акругі тэрыторыі, дзеля абраньня новых членаў акруговага выканаўчага камітэту.

Пастанова гэта зацьверджана Прэзыдыумам Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР

Саветам Народных Камісараў быў заслуханы **даклад члена Інстытуту Беларускае Культуры праф. Блёдуха аб стане ў БССР справы па геалёгічных досьледах.**

У Беларусі ёсьць шмат залежаў, якія магчыма было-б скарыстаць, але да гэтага часу глеба Беларусі дасьледавана недастарчальна і неабходна ўзмацніць геалёгічныя дасьледваньні і аб'яднаць правядзеньне іх у адным органе.

Савет Народных Камісараў прызнаў мэтазгодным **утварэньне органу, які аб'яднаў-бы геалёгічна-дасьледчую работу ў БССР** і даручыў Дзяржаўнай Плянавай Камісіі разглядзець у бліжэйшыя часы палажэньне і плян работ органу, які будзе ведаць геалёгічнымі досьледамі.

Дзяржаўнай Плянавай Камісіі таксама даручана абгаварыць пытаньне аб колькасьці і крыніцах асыгнаваньня сродкаў на геалёгічна-дасьледчую працу ў бягучым годзе.

Савет Народных Камісараў пастанавіў **аслабаніць т. Чаплінскага і т. Дзюніна ад абавязкаў членаў прэзыдыуму ВСНГ БССР і назначыць членамі прэзыдыуму ВСНГ БССР т. т. Ерафеева і Стракоўскага.**

Савет Народных Камісараў пастанавіў **прадаставіць Нам. Старшыні СНК т. Карпліну М. М. паўтарамесячны водпуск з 25 чэрвеня 1927 г.**

На час водпуску т. Карпліна яго намесьнікамі **назначаюцца: па Дзяржаўнай Плянавай Камісіі т. Бунін і па Эканамічнай Нарадзе т. Карп.**

Савет Народных Камісараў пастанавіў **прадаставіць Упаўнаважанаму НК Замежных Спраў пры СНК БССР т. Казюра 2-х месячны водпуск з 27 чэрвеня 1927 году і намесьнікам т. Казюра на час яго водпуску назначыць Народнага Камісара Юстыцыі т. Сегаля.**

Савет Народных Камісараў пастанавіў **зьняць з т. Шастакова Мікалая Ларгіевіча абавязкі Намесьніка Кіраўніка Цэнтральнай Статыстычнай Управы БССР.** Гэта пастанова пададзена ў Прэзыдыум Выканаўчага Камітэту БССР на зацьверджаньне.

Фізкультура.

Да Кіева на лодках.

Сёлета значна ўзрасла зацікаўленасьць водным спортам. Вялікую экскурсію па Дняпру арганізавалі пароўльскія фізкультурнікі (Мазыр. акруга). Фізкультурнікі на лодках робяць экскурсію ад Пароўля да Кіева.

Вэлёсыпэдны прабег.

Гомельскія фізкультурнікі вэлёсыпэдысты наладжваюць вэлёсыпэдны прабег па маршруту Гомель-Кіеў. У прабегу прымае ўдзел шмат вэлёсыпэдыстаў-рабочых.

Конкурс на лепшага жняца.

Віцебскі акруговы савет Фізкультуры праводзіць конкурс на лепшага жняца і жняю. У конкурсе ўдзельнічае шмат сялян.

Паштовая скрынка.

С Маёравай. «Іспыты пабеларуску, альбо іспыты душэўныя» у друк ня пойдзе, бо няма вашага адрасу.

Міхасю Партызану. «Хуліганы Шутавы» накіравалі Бялыніцкай райміліцыі. Пішэце больш селькорам залічым.

Ів. Шабану. „Ня лечаць, а калечаць" накіравалі Бабруйскаму АВК.

А. П—ч [Пухавіцкі р.].

У сувязку з тым, што па вашаму допісу „Чаму гэта так" няма ніякай магчымасьці высьвятліць факт, аб якім вы гаворыце ў допісе, прышлеце рэдакцыі весткі, з кім здарыўся гэткі выпадак [прозьвішча і адрас гэтага селяніна] калі і дзе.

Бачыўшаму [Каралінскі р. Мазыршчына]. Вашы два допісы накіравалі Каралінскаму РВК. Пішэце больш чытальна і на адным баку паперы..

Пастановы і загады ўраду БССР.

ПРАЭКТ.

Пастанова

Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Беларускае ССР

АБ СКЛАДЗЕ АКРУГОВЫХ ВЫКАНАЎЧЫХ КАМІТЭТАЎ І ІХ ПРЭЗЫДЫУМАЎ МЕНСКАЙ, ГОМЕЛЬСКАЙ, МАГІЛЕЎСКАЙ, БАБРУЙСКАЙ, АРШАНСКАЙ, МАЗЫРСКАЙ І ПОЛАЦКАЙ АКРУГАЎ.

У сувязку з ліквідацыяй Барысаўскай, Слуцкай, Калінінскай і Рэчыцкай акругі разьмеркаваньнем іх тэрыторый паміж Менскай, Гомельскай, Магілеўскай. Аршанскай, Бабруйскай, Мазырскай і Полацкай акругамі Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савет Народных Камісараў БССР **пастанаўляюць:**

1. Устанавіць на тэрмін да чарговых акруговых зьездаў саветаў наступны склад акруговых выканаўчых камітэтаў: **Менскай** акругі—49 членаў і 15 кандыдатаў да іх; Гомельскай, Магілеўскай і Бабруйскай акруг—да 45 членаў і 15 кандыдатаў у кожнай; Аршанскай, Мазырскай і Полацкай акруг да—37 членаў і 12 кандыдатаў да іх.

2. Устанавіць склад прэзыдыумаў Менскага, Гомельскага, Магілеўскага, Бабруйскага, Аршанскага, Мазырскага і Полацкага акруговых выканаўчых камітэтаў з—11 членаў.

3. Асабовы склад акруговых выканаўчых камітэтаў: Менскай, Гомельскай, Магілеўскай, Аршанскай, Бабруйскай, Мазырскай і Полацкай акруг дапоўніць з ліку, згодна арт. 1 з былых членаў акруговых выканаўчых камітэтаў тых акруг, часткі тэрыторыі якіх далучаны да данае акругі.

4. Даручыць Менскаму, Гомельскаму, Магілеўскаму, Бабруйскаму Аршанскаму, Мазырскаму і Полацкаму, акруговым выканаўчым камітэтам склікаць пашыраныя пленумы акруговых выканаўчых камітэтаў з удзелам у іх з правам пастаноўчага голасу тых былых членаў акруговых выканаўчых камітэтаў, якія працуюць ці заўсёды жывуць на далучанай да данай акругі тэрыторыі, дзеля абраньня новых членаў АВК паводле арт. 3.

5. Новы склад акруговых выканаўчых камітэтаў падаць на зацьверджаньне прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Чарвякоў.**
Старшыня Савету Народных Камісараў БССР **М. Галадзед.**
За сакратара Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Сташэўскі.**
25-VI—1927 г.

ПРОЕКТ.

Постановление

Президиума Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров Белоруской ССР

О СОСТАВЕ ОКРУЖНЫХ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫХ КОМИТЕТОВ И ИХ ПРЕЗИДИУМОВ МИНСКОГО, ГОМЕЛЬСКОГО, МОГИЛЕВСКОГО, БОБРУЙСКОГО, ОРШАНСКОГО, МОЗЫРСКОГО и ПОЛОЦКОГО ОКРУГОВ.

В связи с ликвидацией Борисовского, Слуцкого, Калининского и Речицкого округов и распределением их территорий между Минским, Гомельским, Могилевским, Оршанским, Бобруйским, Мозырским и Полоцким округами, Президиум Центрального Исполнительного Комитета и Совет Народных Комиссаров БССР **постановляют:**

1. Установить на время до очередных окружных с'ездов советов следующий состав окружных исполнительных комитетов: Минского округа—до 49 членов и 15 кандидатов к ним; Гомельского, Могилевского и Бобруйского округов—до 45 членов и 15 кандидатов в каждом; Оршанского, Мозырского и Полоцкого округов до—37 членов и 12 кандидатов к ним.

2. Установить состав президиумов Минского, Гомельского, Могилевского, Бобруйского, Оршанского, Мозырского и Полоцкого окружных исполнительных комитетов из—11 членов.

3. Персональный состав окружных исполнительных комитетов: Минского, Гомельского, Могилевского, Оршанского, Бобруйского, Мозырского и Полоцкого округов дополнить из числа, согласно ст. 1, из бывш. членов окружных исполнительных комитетов тех округов, части территорий которых присоединены к данному округу.

4. Поручить Минскому, Гомельскому, Могилевскому, Бобруйскому, Оршанскому, Мозырскому и Полоцкому окружным исполнительным комитетам созывать расширенные пленумы окружных исполнительных комитетов с участием в них с правом решающего голоса тех бывш. членов окружных исполнительных комитетов, которые работают или постоянно живут на присоединенной к данному округу территории, для избрания новых членов ОИК, согласно ст. 3.

5. Новый состав окружных исполнительных комитетов внести на утверждение президиума Центрального Исполнительного Комитета Белорусской ССР.

Председатель Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. Червяков.**
Председатель Совета Народных Комиссаров БССР **М. Голодед.**
За секретаря Центрального Исполнительного Комитета **БССР А. Сташевский.**
25 июня 1927 г.

Пастанова

Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў Беларускае ССР:

аб зьмене пастановы Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і Савету Народных Камісараў БССР „Аб разьмеркаваньні тэрыторый Барысаўскай, Слуцкай, Калінінскай і Рэчыцкай акруг паміж іншымі акругамі БССР».

У зьмену п. „а" арт. 1 свае пастановы ад 9 чэрвеня 1927 г. «Аб разьмеркаваньні тэрыторый Барысаўскай, Слуцкай, Калінінскай і Рэчыцкай акруг паміж іншымі акругамі БССР» («Савецкая Беларусь» ад 10 чэрвеня 1927 г. № 129), Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Савет Народных Камісараў Беларускае ССР **пастанаўляюць:**

1. **Крупскі раён б. Барысаўскай акругі далучыць да Аршанскае акругі.**
2. **Гэту пастанову ўвесьці ў дзейнасьць па тэлеграфу.**

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. ЧАРВЯКОЎ**
Старшыня Савету Народных Камісараў БССР **М. ГАЛАДЗЕД.**
Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. ХАЦКЕВІЧ.**
18 чэрвеня 1927 г.
г. Менск.

Постановление

Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров Белорусской ССР

об изменении постановления Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров БССР «О распределении территории Борисовского, Слуцкого, Калининского и Речицкого округов между другими округами БССР».

Во изменение п. «а» ст. 1 своего постановления от 9-го июня 1927 г. «О распределии территорий Борисовского, Слуцкого, Калининского и Речицкого округов между другими округами БССР» («Савецкая Беларусь» от 10 июня 1927 г. № 129) Центральный Исполнительный Комитет и Совет Народных Комиссаров Белорусской ССР **постановляют:**

1. **Крупский район б. Борисовского округа присоединить к Оршанскому округу.**
2. Настоящее постановление ввести в действие по телеграфу.

Председатель Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. Червяков.**
Председатель Совета Народных Комиссаров БССР **М. Голодед.**
Секретарь Центрального Исполнительного Комитета БССР **А. Хацкевич**
18 июня 1927 г.
г. Минск.

АПАВЯШЧЭНЬНІ.

— Курсы па вывучэньні беларускай мовы для нізавога партактыву пачынаюць сваё заняткі ў панядзелак, 27 чэрвеня, а 6 гадз. увечары ў памяшканьні 2-й школы (Ленінская, 21, супроць пошты).

Там жа, а 8 гадзіне адбудзецца ўрачыстае адчыненьне курсаў.

Усе вылучаныя для заняткаў на курсах т.т. павінны зьявіцца к адзначанаму часу на заняткі

— АПА ЦК КП(б)Б паведамляе т. т. (як з акруг, так і з Менску), якія не прайшлі праз адборачную камісію па ўкамплектаваньні Кам. ВНУ пры АПА ЦК, што апошні тэрмін прахаджэньня камісіі для т.т., якія падалі заявы аб камандыраваньні іх на вучобу ў наступныя Кам. В. Н. У.: 1) Ленінградзкі Кам. Універсытэт, 2) Акадэмію Камуністычн. Выхаваньня імя Крупскай і 3) Інстытут Палітасьветпрацаўнікоў,—зьяўляецца 29 чэрвеня г-г., калі яны і павінны зьявіцца ў Менск у АПА ЦК для прахаджэньня камісіі.

Праезд за ўласны кошт".

Адказны рэдактар **М. КУДЗЕЛЬКА.**

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР.	Гастролі б. Александрынскага тэатру. Нядзеля, 26-га чэрвеня. Апошні спэктакль. **„ТРАКТИРЩИЦА".**
КІНО «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА».	З аўторка, 21 чэрвеня. Грандыёзная нямецкая пастаноўка **„НИНИШ".** У 8-х частках.
КІНО «ПРАЛЕТАРЫ».	З аўторка, 21 чэрвеня. Новая амэрыканская фільма **„Я ДЕТЕКТИВ".** Трукавая камэдыя ў 6 частках.

АД НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТУ ФІНАНСАЎ БССР.

АБВЯШЧЭНЬНЕ.

Гэтым Наркамфін БССР даводзіць да ўсеагульнага ведама, што

10-ы тыраж выйгрышаў

Першай Дзяржаўнай Выйгрышнай пазыкі 1922 г. будзе праводзіцца

з 1-га да 6-га ліпеня 1927 г. у г. Адэсе.

У тыражы будзе разыграна **13.169** выйгрышаў на суму **800.000** руб.

У тым ліку:

1	выйгрыш —	100.000 рублёў.
1	» —	50.000 »
2	выйгрышы — па	25.000 »
5	выйгрышаў — »	10.000 »
10	» — »	5.000 »
50	» — »	1.000 »
100	» — »	500 »
1000	» — »	100 »
2000	» — »	50 »
10.000	» — »	20 »

Афіцыйная табліца выйграўшых аблігацый друкуецца ў газэце **„Известия ЦИК СССР и ВЦИК".**

Выйгрышы выплачваюць фіноргапы, установы Дзяржбанку, самастойныя і цэнтральныя касы ашчаднасьці у Маскве пачынаючы праз 3 дні па выхадзе нумару газэты «Известия», а на мясцох—праз 3 дні па атрыманьні гэтага нумару.

Спраўкі аб выйгрышах можна атрымаць у паказаных вышэй установах бясплатна.

Нам. Народнага Камісара Фінансаў БССР **Мікуліч.**
Загадчык Валютнага Аддзелу **Абрамсон.**

„ПОЛЫМЯ"

паўтара-месячная часопісь літаратуры, палітыкі, эканомікі, гісторыі, крытыкі.

ГАДАВЫЯ падпісчыкі на 1927 год атрымоўваюць па выбару бясплатна літаратурны дадатак па **ДЗЬВЕ КНІЖКІ** беларускіх пісьменьнікаў і паэтаў; паўгадавыя падпісчыкі атрымліваюць па адной кніжцы.

Акрамя таго, гадавым падпісчыкам прадастаўляецца рассрочка: 1 студзеня—4 р.; 1 ліпеня—3 р. 50 к.; 1 кастрычніка—2 р. 50 к.

ПАДПІСНАЯ ЦАНА: На год . . . . 10 руб. — кап. „ 6 месяцаў . . 5 руб. — кап „ 3 месяцы . . 2 руб 50 кап

Асобны нумар каштуе 1 руб. 50 кап.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: у рэдакцыі часоп. «Полымя» (Менск, Савецкая 63); у Цэнтральнай кнігарні Белар. Дзяржаўнага Выдавецтва (Менск, вугал Ленінскай і Савецкай, 19); ва ўсіх акруговых аддзеленьнях Бел. Дзярж. Выдавецтва; ва ўсіх паштовых аддзеленьнях і ў канторы падпіскі на газэты «Правда» і «Известия» (Менск; Сав. 61).

БАЛЯНС

СЛУЦКАГА Т-ВА ЎЗАЕМНАГА КРЭДЫТУ

НА 1-ГА КРАСАВІКА 1927 Г.

Капітал забесьпячэньня—175 чл. Руб. 51.600.

АКТЫЎ.			ПАСЫЎ.		
Каса і бягуч рах. .	4705	—	Зваротны капітал . .	5160	—
Кашт. паперы, якія належаць т-ву . .	134	57	Іншыя капіталы і фонды	1634	73
Учот вэкс. і спэц. бягуч. рах. п-вэк. .	21687	69	Спэц. бягуч. рах. у Дзяржб.	12355	57
Карэспандэнты . . .	262	55	Уклады і бягучыя рахункі	6012	71
Розныя дэбіторы . .	251	12	Карэспандэнты . . .	566	20
%% і камісія, уплач.	1287	58	Розныя крэдыторы .	154	50
Бягучыя і інш. расходы	2306	63	%% належ. да выплаты	166	74
			%% і камісія, атрыман. . , . . .	4584	69
БАЛЯНС .	30635	14	БАЛЯНС .	30635	14

ПРАЎЛЕНЬНЕ.

Книги по строительной технике.

О. А. Ривош—Железобетонные конструкции и графики для расчета. Руководство и пособие в двух частях. Часть I, текст—1 р. 20 к. Часть II, графики—4 р. 80 к. А. Бугге и А. Кольфлат—Опытные данные по постройке теплых экономических домов, перев. с нем. инж. П. К. Николаева—1 р. 25 к., Джэкоби и Девис—Основания и фундаменты мостов и зданий, перев. инж. Л. Н Бернацкого—1 р. 50 к., Проф. Г. П. Передерий—Курс мостов, Конструкция, проектирование и расчет. Мосты больших пролетов. Каменные мосты, с 255 фиг. в тексте—2 р., 50 коп., Проф. Г. П. Передерий—и инж. В. И. Гнедовский—Деревянные мосты, [illegible] лезные, толевые и черепичные—30 к., Отхожие места, мусорные и выгребные ямы в деревне—15 к., И. Кертинг—Отопление и вентиляция, 1. Сущность и расчет оборудования отопления и вентиляции с 30 рис. — 60 к., II. С. 181 черт. Устр. отопительных и вентил. установок — 60 к., П. И. Несмачный — Что такое хорошее и плохое освещение мастерской — 80 к., Веселовский—Нормы эксплоатационно-строительные—4 р. 50 к.

Заказы на все имеющиеся на рынке книги по строительной технике выполняются наложенным платежем немедленно.

Составление, пополнение и комплектование библиотек по строительной технике. Требования и деньги (можно марками) направлять по адресу: Москва, 155, Малая Бронная, 10, помещение 3. „КНИЖНАЯ ПОЛКА". 1—6,

КНИГИ ПО ТЭХНИКЕ, РЕМЕСЛАМ И ПРОИЗВОДСТВАМ.

А. Завадский—Кожевенное производство, 4 р. **И. Боргман**—Выделка подошвенных кож. 3 р. 50 к., **И. Боргман**—Кожевенное производство, 2 р. 50 к., Проф. **Г. Поварнин**—Выделка кож 1 р. **Н. Егоркин**—Кращение и отделка овчин и зверковых шкур, 40 к., **А. Трутовский**—Шорное дело 1 р. 80 к., **С. Порецкий**—Кузница и работа в ней 50 к., **Д. Новак**—Руководство по мыловарному производству, 1 р. 20 к., **А. Образцов**—Как варить мыло, 70 к., Проф. **В. С. Таггарт**—Прядение т. 1-ый, 2 р. 25 к., т.II й, 3 р., т III 2 р. 80 к., Проф. **Монахов**—Прядение 75 кап., **Д. Радимова и Шехтер**—Трикотажное производство, 1 руб. 30 кап. **Л. Лялин**—Производство крахмала, 1 р. **Самойлов**—маслобойное производство, 60 к., **Лялин**—Жиры и масла 1 р. 50 к., **А. Зотов**—Руководство по устройству и оборудованию маслобойных заводов, 35 к., **А. Успенский**—Артельное маслоделие, 2 р. 10 к., Проф. **П. Козьмин**—Мукомольно-крупяное производство, 5 р., **Самойлов**—Мукомольное производство, 1 р., **Н. Горовиц**—Кондитерское производство с 130 рис., 1 р. 75 к., **Клеин**—Молочное хозяйство, 3 р., **Балабанов**—Плодоводство, 1 р., **Полевицкий**—Домашнее приготовление вин, 1 р. 50 к., **Л. Лялин**—Винокуренное производство, 1 р. 50 к., **П. Быковский**—Колбасное дело, 40 к., **А. Важин**—Основы токарного дела с 18 рис. 50 к., **М. Гофман**—Токар по дереву и металлу, 1 р. 50 к., **Н. Мартынов**—Плотничьи работы 50 к., **Иванов-Даль**—Бондарное дело, 70 к., **Акимов**—Технология дерева, 2 р. 25 к., **Абаза-Григорьев**—Сухая перегонка дерева, 35 к., **Зайдель**—Токарное дело, 3 р. 50 к., **А. Н. Песоцкий**—Столярное ремесло, 3 р. 50 к., **Н. Песоцкий**—Обработка дерева, 3 р. 50 к., **А. Песоцкий**—Плотничье дело, 70 к., **А. Песоцкий**—Токарное дело, 50 к., **Биль**—Руководство для металистов 1 р., **Ф. Моргнер**—Спутник машиниста, 1 р. 75 к., **Унд**—Справочник кочегара, 1 р., Проф. **В. К. Вальгис**—Сборник техно-химических рецептов и производственных советов (свыше 2000 рецептов по всем производствам) 6 руб. 40 коп.

Заказы на все имеющиеся на рынке технические книги выполняются наложенным платежом немедленно.

Составление, пополнение и комплектование технических библиотек.

Требования и деньги (можно марками) направлять по адресу Москва, 155, малая Бронная, 10, помещение 3, «КНИЖНАЯ ПОЛКА». 2—6

БЕЛАРУСКАЕ ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА.

ДА ЎВАГІ ЎСІХ ПАРТЫЙНЫХ, ГРАМАДЗКІХ АРГАНІЗАЦЫЙ, ХАТ-ЧЫТАЛЕНЬ, КЛЮБАЎ, НАРДАМОЎ І БІБЛІЯТЭК.

ЛІТАРАТУРА ДА 11 ЛІПЕНЯ—ДНЯ ВЫЗВАЛЕНЬНЯ БЕЛАРУСІ АД БЕЛАПАЛЯКАЎ.

ВЫЙШЛІ З ДРУКУ І ПРАДАЮЦЦА:

1. **«КРЫВАВАЙ ПУЦЯВІНАЙ»**, Зборнік твораў аб белапольскіх зьдзеках над працоўнымі Беларусі. Стар. 79. Цана 60 кап.
2. **«ДА ДНЮ ВЫЗВАЛЕНЬНЯ БЕЛАРУСІ АД БЕЛАПАЛЯКАЎ».** Зборнік. *Зьмест:* 1. Матар'ялы для дакладаў. 2. Апавяданьні. 3. П'есы. 4. Вершы. 5. Песьні. Стар. 115. Цана 60 кап.
3. **«ПАМЯТНИК БОРЦАМ, ПОГИБШИМ ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕ БЕЛОРУССИИ».** Зборнік матар'ялаў. Стар. 144. Ц. 95 к.
4. **«ЗАХОДНЯЯ БЕЛАРУСЬ».** Зборнік. *Зьмест.* 1. Сучасная Польшча і Заходняя Беларусь. 2. Сялянства Заходняй Беларусі. 3. Наступ капіталу ў Польшчы. 4. Партызанскі рух у Заходняй Беларусі. Стар 68. Цана 50 кап.
5. **«ЗАХОДНЯЯ БЕЛАРУСЬ ПАД ПАНАВАНЬНЕМ ПОЛЬШЧЫ».** *М. Лучанін.* Стар. 55. Цана 20 кап.
6. **«У ТЫЯ ДНІ»**—п'еса у 4-х дзеях Л. *Кацовіча* (на яўрэйскай мове). П'еса малюе гаротную барацьбу камсамолу Беларусі ў часы польскае акупацыі. Цана 55 кап.

ГЭТЫМІ ДНЯМІ ВЫЙДУЦЬ З ДРУКУ:

1. **«ІНТЭРПЭЛЯЦЫІ БЕЛАРУСКІХ ПАСЛОЎ У ПОЛЬСКІМ СОЙМЕ».** Зборнік дакумантаў аб панскіх гвалтах, катаваньнях і зьдзеках над беларускімі сялянамі і рабочымі ў Заходняй Беларусі. (500 старонак вялікага фармату).
2. **«ПА КРЫВАВЫХ СЬЛЯДОХ»**— *М. Баравога.* Зборнік дакумантаў аб растрэлах, катаваньнях і гвалтах над беларускім насельніцтвам у часы белапольскай акупацыі—1919—1920 гадоў.
3. **«БЕЛАРУСЫ ЗА КАРДОНАМ»** ч. 1. «У Заходняй Беларусі». Зборнік артыкулаў палітычнага, этнаграфічнага, эканамічнага характару. З картамі і дыяграмамі ў фарбах.
4. **„КУДЫ ПІЛСУДЗКІ ВЯДЗЕ ПОЛЬШЧУ"** 2-2

Прымаецца падпіска на газэту **„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ"** на **ЛІПЕНЬ м-ц** і да канца году.

ЖЕНЩИНЫ, ХОЗЯЙКИ! МАТЕРИ, КУСТАРКИ!

СПЕШИТЕ ПОДПИСАТЬСЯ **на ВТОРОЕ ПОЛУГОДИЕ 1927 года** на ежемесячный домашне - хозяйственный богато-иллюстрированный и модный

„ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ"

К каждому номеру прилагаются выкройки и [illegible]

УСЛОВИЯ ПОДПИСКИ:

„ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ" на 6 мес.—5 р. 50 к., на 3 мес.—3 руб.
„ЖЕНСКИЙ ЖУРНАЛ" с приложением „КУЛИНАРНОЙ КНИГИ" на 6 мес.—6 р. 30 к., на 3 мес.—3 р. 80 к.

Полугодовые подписчики получат, кроме того, БЕСПЛАТНУЮ ПРЕМИЮ: 10 книжек „БИБЛИОТЕКИ ОГОНЕК".

Переводы адресовать: МОСКВА 9, Тверской бульвар 26. АКЦ. ИЗДАТ. О-ВУ „ОГОНЕК".

Подписка принимается также во всех почтовых учреждениях СССР.

Кохахаўскае с-г. т-ва «ЗЕМЛЯРОБ» гэтым абвяшчае, што яно ліквідуецца. Асобы, якія маюць прэтэнзіі, павінны заявіць гэткія да 10-га ліпеня г-г., пасьля чаго на гэткія ніякай увагі зьвяртацца ня будзе.

Полацкі акруговы пад-аддзел ЗАГС выклікае гр. Яўгеню Шупейка на 23 ліпеня 1927 году а 12 гадзіне дзеля слуханьня справы аб скасаваньні шлюбу з гр. Канстанцінам Шупейка.
Загадчык пад-аддзелу ЗАГС Голубеў.

ЗГУБЛЕНЫ:

— Сяброўскі білет № 1132 Барадзіна Е. І., выд. саюзам саўгандльслуж., кв. № 3706.

— Асабовая кніжка Галалобава І. Е., выд. Радзянскім ВВК, кв. 3714.

— Каапэр. кніжка Гладкевіч А. М., выд. МЦРК, кв. 3715.

— Разавы білет № 057281 Лакцевой А. В., выд. нач. 18 вуч. цягі Паўноч. чыгун., кв. 3716.

— Ліст на атрыманьне дапамогі № 4 Харэўскага П. К., выд. Вучастрахкасай Зах. чыг., кв. 3717.

— Пасьведчаньне Сакольчыка АА, выд. Менскім акрАНА, кв. № 3718.

— Сяброўскі білет Шапіра Т. С., выд. саюзам савгандльслуж, кв. № 3719.

— Картка на каня № 499 Суша І. А., выд. б. Сьмілавіцкім ВВК, кв. № 3720.

— Каапэрац. кніжка № 22150 Залескай С. Л., выд. ЦСУ, кв. № 3721.

— Лекавая кніжка Бараноўскага П. Е., выд. Менстрахкасай, кв. 3722.

— Асабовая картка Міленціхага А. С., выд. Менакрваенкаматам, кв. № 3723.

— Пасьведчаньне Саевіча В. М., выд. агульна-адукацыйн. курсамі, кв. 3724.

— Пасьведчаньне Саевіча В. М., выд. 1-ай чыгун. школай імя Чарвякова, кв. № 3725.

— Рэгістрац. картка № 020502 Вечар Д., выд. Расейск.-Канадз. Амэрык. агенцтвам, кв. № 3726.

— Картка на каня № 9137 Грамчанка В. А., выд. Хоцімскім РВК, кв. № 3727.

Галоўліт Бел 24864. Менск, 1-я дзяржаўная друкарня.